

Suhdanne- näkymät

KESÄKUUN 2019

Sisällysluettelo

Yhteenveto	2
Kansainvälinen talous	4
Ulkomaankauppa	6
Yksityiset kulutusmenot	8
Investoinnit	10
Tuotanto	12
Teollisuustuotanto	14
Työllisyys	16
Hinnat ja kustannukset	18
Julkinen talous	20
Yhteenveto talousennusteista	22

Ennusteryhmä

Markku Lehmus, ennustepäällikkö

🐦 @MarkkuLehmus

Birgitta Berg-Andersson, tutkija

🐦 @BirgittaBergA1

Ville Kaitila, tutkija

🐦 @VilleKaitila

Hannu Kaseva, tutkija

SUHDANNENÄKYMÄT KESÄKUUSSA

Hieman valoisampaa euroalueella – kauppakahinat kuitenkin painavat

Suomen bkt:n kasvu hidastui selvästi

Nettovienti ja julkinen kulutus vahvoja – yksityinen kulutus laskussa

Arvonlisäys kasvoi kuitenkin hyvää vauhtia, bkt:ta nopeammin

LUOTTAMUS KÄÄNTYI VIIMEIN NOUSUUN EUROALUEELLA

Euroalueen talouden luottamusindikaattori nytkähti pitkästi aikaa ylöspäin toukokuussa. Se ehti alentua yhtäjaksoisesti vuoden ajan. Luottamus parani hieman palvelualoilla, teollisuudessa ja kuluttajilla. Myös Saksan kokonaisindikaattori nousi hieman, joskaan ei yhtä paljon kuin koko euroalueen keskimääräinen. Saksan teollisuuden luottamusindikaattori oli huhtikuun tasolla.

SUOMEN BKT:N KASVU HIDASTUI SELVÄSTI...

Suomen bruttokansantuote kasvoi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä kausitasoitettuna vain 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,2 prosenttia vuoden takaisesta. Kasvu on hidastunut.

Suhteessa edelliseen neljännekseen nettoviennin kontribuutio oli huomattavan positiivinen. Viennin määrä kasvoi 3 prosenttia ja tuonnin määrä aleni 5,7 prosenttia. Julkinen kulutus kasvoi 2,7 prosenttia. Yksityinen kulutus oli kansantalouden Akilleen kantapää, kun se aleni 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vähittäiskaupan myynnin määrän kehityksen perusteella näin heikkoa yksityistä kulutusta ei voinut odottaa. Voimakkaasti heilahtelevat investoinnit heikkenivät puolestaan 0,3 prosenttia kuljetusvälineinvestointien painamana.

... MUTTA ARVONLISÄYS KASVOI IHAN HYVIN

On kuitenkin merkille pantavaa, että bruttoarvonlisäyksen määrä kasvoi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 1,5 prosenttia vuoden takaisesta eli selvästi bkt:n kasvua nopeammin. Siten nettotuoteverojen kehitys vaikutti vuoden alussa selvästi bkt:n kasvua hidastavasti.

Lisäksi on huomattava, että mm. sijoitustuottojen heiluttaman rahoitus- ja vakuutusalan arvonlisäys aleni kymmenen prosenttia edellisestä neljänneksestä ja 18 prosenttia vuoden takaisesta. Jos tätä toimialaa ei oteta huomioon, arvonlisäyksen määrän kasvu oli loppujen lopuksi hyvällä tasolla.

Koko teollisuuden bruttoarvonlisäyksen määrä kasvoi 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Sitä veti erityisesti sähkö- ja elektroniikkateollisuuden kova, yli 8 prosentin kasvu. Rakentamisenkin oli prosentin kasvussa edellisestä neljänneksestä.

MUUT KULKUNEUVOT NOSTIVAT VIENTIÄ

Tavaraviennin kasvu laskettuna Tullin kuukausihavainnosta ja deflatoituna Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä näyttää, että tammi-maaliskuussa tavaraviennin määrä kasvoi 3,5 prosenttia vuoden takaisesta. Loka-joulukuusta kertyi kausitasoitettuna kasvua 1,5 prosenttia. Tammikuu oli erityisen hyvä kuukausi. Tällöin oli merkittävää muiden kulkuneuvojen kuin moottoriajoneuvojen vientiä. Ilman muita kulkuneuvoja tavaraviennin määrä väheni alkuvuonna 0,2 prosenttia edellisestä vuodesta.

POLIITTISIA JA TALOUDELLISIA RISKEJÄ...

Epävarmuutta aiheuttavat mm. maailmankaupan ja talouskasvun hidastuminen mm. euroalueella, Yhdysvaltain kaupp- ja finanssipolitiikka, pankkijärjestelmä osissa euroaluetta, brexit, Kiinan talouskunto ja -kehitys sekä velkaantumisen laajemminkin erityisesti kehittyvillä markkinoilla. Pitkään kestänyt elvyttävä rahapolitiikka on luonut kuplia varallisuusarvoihin maailmantaloudessa. Geopoliittinen tilanne on viime vuosina kiristynyt eri puolilla maailmaa.

Yhteenveto

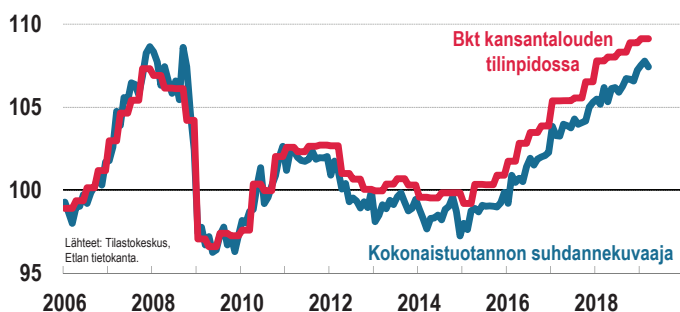
Keskeisiä suhdannemuuttujia (%)

	2018					2019		
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh	Tou
Kuluttajahinnat ¹⁾	1,5	1,3	1,2	1,1	1,3	1,1	1,5	..
Suhdannekuvaaja ^{1) 2)}	2,4	1,4	1,9	2,0	2,5	1,1	..	..
3 kk euribor-korko	-0,318	-0,316	-0,312	-0,308	-0,308	-0,309	-0,310	-0,312
Työttömyysasteen trendi	7,0	6,8	6,7	6,6	6,6	6,6	6,6	..
Työllisyysasteen trendi	72,0	72,2	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	..

¹⁾ = Vuosimuutos, %; ²⁾ = Kokonaistuotannon suhdannekuvaaja, työpäiväkorjattu.

Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Pankki, Etlan tietokanta.

Kokonaistuotanto, kausitasoitus (ind 2010=100)

Huom. Käyrien välille syntyy eroa, jos tuoteverojen miinus tuotetukipalkkioiden määrä kehittyy eri tahtia kuin arvonlisäys tilaston perusvuoden jälkeen.

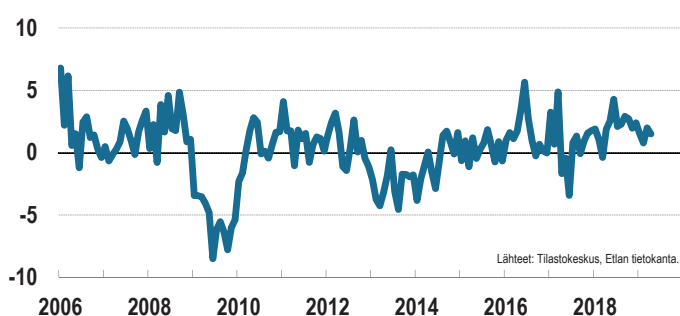
Ennuste ja sen korjaustarve (%-muutos)

	Ennuste 1/2019		Korjaustarve	
	2019	2020	2019	2020
Bkt	1,4	1,2		
Tuonti	0,3	2,3		
Vienti	2,7	2,4		
Investoinnit	1,1	1,0		
Kulutus	1,1	1,1		
Teollisuustuotanto	2,0	1,5		
Työttömyysaste	6,7	6,7		
Inflaatio, %	1,2	1,4		
Euribor 3 kk, %	-0,2	-0,1		

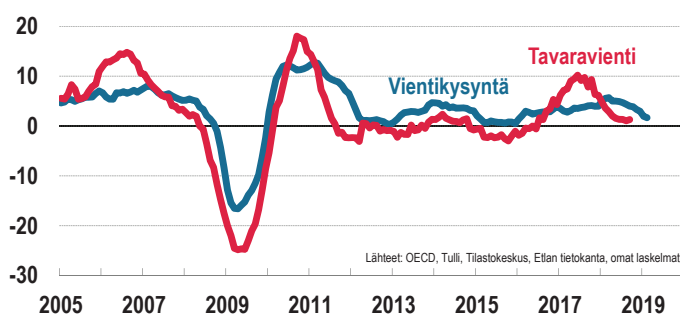
Lähde: Suhdanne 2019:1.

Tehdyt työtunnit koko kansantaloudessa

(3 kk lka vuosimuutos, %)

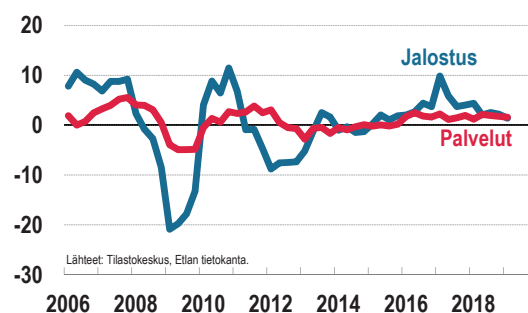

Suomen tavaravienti ja vientikysyntä (%)

Vientikysyntä = Edellisen vuoden vientiosuuskilla painotettu kilpailijamaiden kausitasoitettu teollisuustuotanto.
Tavaravienti = Tavaraviennin määrä, 12 kk:n lka (keskistetty).

Arvonlisäyksen muutos edellisestä vuodesta (%)

YHDYSVALTOJEN JA KIINAN KAUPPASOTA KIIHTYY

Teollisuustuotanto ja hinnat (%-muutokset)

	2019				3 kk ³⁾	Kum ²⁾ 18/19 ⁴⁾	2018	Ennuste 1/2019	
	Hel	Maa	Huh	Tou				2019	2020
Teollisuustuotanto									
G7 ¹⁾ : kk/kk, vuositasolla	1,1				-0,2	0,3	2,3	0,9	1,6
EU-28	0,7	0,3			0,9	0,3	0,2	1,0	1,6
Euroalue	0,2	-0,5			0,8	-0,3	-0,1	0,7	1,6
Suomen 12 vientimaata ¹⁾ , %	0,5				0,3	0,2	1,8	0,8	1,6
Kuluttajahinnat									
EU-15 ²⁾	1,4	1,4	1,7		0,4	1,0	1,7	1,4	1,6
Euroalue, harmonisoitu	1,5	1,4	1,7	1,2*	1,4	1,2	1,8	1,4	1,6
Suomen 14 vientimaata ²⁾	1,6	1,6	1,9		0,6	1,2	1,8	1,5	1,7
Raaka-aineiden hinnat									
Muu kuin energia,									
HWWA-ind., %	-5,4	-5,0	-4,7	-8,6	2,1	-2,9	1,8	-4,3	1,2
Raakaöljy, USD/tynnynri, taso	64,5	66,9	71,4	70,2	14,2	68,7	72,8	65,0	67,0

¹⁾ Kolmen kuukauden liukuva keskiarvo.

²⁾ Laskettu kansallisista indekseistä.

³⁾ Viimeisen kolmen kuukauden keskiarvon muutos ed. kolmesta kuukaudesta.

⁴⁾ Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi. Raakaöljyn osalta kuvaa tasoa v. 2018 ja HWWA-indeksin osalta muutosta v. 2018.

* Ennakkotieto/arvio.

Lähde: Tilastokeskus, OECD, Bloomberg.

May ilmoitti eroavansa Britannian pääministerin paikalta kesäkuussa

Trump korottamassa tulleja myös Yhdysvaltojen Meksikon tuonnille

Länsimaiden pörseissä kävi touku-kuussa kylmä puhuri kauppasodan kiihtyessä

Öjyn Brent-laadun hinta laskenut 61,5 dollariin tynnyriltä

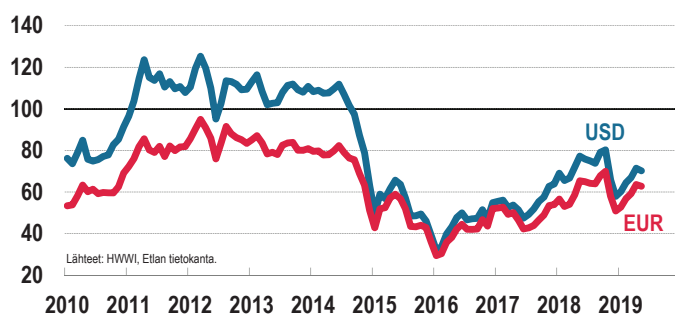
LÄHES KAIKISSA EU-MAISSA TALOUS KASVOI ENSIMMÄISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ

Euroalueen talouskasvu ylsi alkuvuonna 0,4 prosenttiin edellisestä neljänneksestä tarkistetun Eurostatin estimaatin perusteella. EU-maissa kasvua kertyi 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä. EU-maiden joukossa nopeinta kasvu oli Unkarissa (1,5 %), Puolassa (1,4 %) ja Romaniassa (1,3 %) edellisestä neljänneksestä. Suurimmista eurotalouksista Saksan kasvu oli 0,4 %, Ranskan 0,3 % ja Italiankin 0,2 % edellisestä neljänneksestä. Negatiivista kasvua kirjattiin vain Latviassa, -0,3 % edellisestä neljänneksestä (tosin osasta EU-maista tiedot puuttuvat yhä). Silti Latviankin talous kasvoi 3,0 prosenttia vuoden takaisesta.

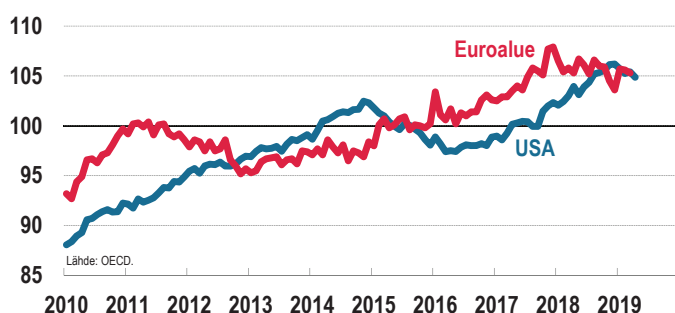
YHDYSVALTOJEN ALKUVUODEN KASVUA TARKISTETTIIN HIEMAN ALASPÄIN

Yhdysvaltojen talous kasvoi tammi-maaliskuussa 3,1 prosenttia vuositasolle korotettuna tarkistettujen tietojen perusteella. Niinpä kasvulukua korjattiin 0,1 prosenttiyksikköä alaspäin ensimmäisestä arviosta. Loka-joulukuussa Yhdysvaltojen talous kasvoi 2,2 prosenttia vuositasolle korotettuna. Ensimmäisen neljänneksen osalta muuta kuin asuntorakentamista sekä yksityisiä varastoinvestointeja tarkistettiin alaspäin, kun taas vientiä, tuontia ja yksityistä kulutusta tarkistettiin

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta (USD/barreli, Brent)

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Kansainvälinen talous

Korot (%), osake- ja valuuttakurssit

	2018		2019				Viim.	3 kk ka	2018 ka	2019*
	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh	Tou				
Rahamarkkinakorot, 3 kk, %										
Euribor	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,31	-0,32	-0,31	-0,32	-0,31
USA, Libor	2,79	2,77	2,68	2,61	2,59	2,53	2,50	2,58	2,31	2,57
Japani, 3 kk	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
Iso-Britannia	0,90	0,92	0,88	0,84	0,82	0,80	0,80	0,82	0,72	0,82
Ruotsi, Stibor	-0,25	-0,09	-0,07	-0,04	-0,01	-0,03	0,01	-0,03	-0,50	-0,04
Memo: Euribor, 12kk	-0,13	-0,12	-0,11	-0,11	-0,11	-0,13	-0,17	-0,12	-0,17	-0,13
Valtion joukkovelkakirjojen tuotto, 10 vuotta, %										
USA	2,8	2,7	2,7	2,6	2,5	2,4	2,1	2,5	2,9	2,5
Saksa	0,3	0,2	0,1	0,1	0,0	-0,1	-0,2	0,0	0,5	0,0
Ranska	0,7	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,2	0,4	0,8	0,4
Italia	2,9	2,8	2,8	2,5	2,6	2,6	2,7	2,6	2,6	2,7
Espanja	1,4	1,4	1,2	1,1	1,1	0,9	0,7	1,0	1,4	1,0
Belgia	0,8	0,7	0,7	0,5	0,5	0,4	0,3	0,5	0,8	0,5
Kreikka	4,3	4,2	3,9	3,8	3,4	3,4	2,9	3,5	4,2	3,5
Portugali	1,7	1,7	1,6	1,3	1,2	1,0	0,8	1,2	1,8	1,2
Irlanti	0,9	0,9	0,9	0,7	0,6	0,5	0,4	0,6	1,0	0,6
Suomi	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	0,2	0,6	0,2

* Viimeisimmän havainnon taso kiinnitetty loppuvuodeksi.

	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh	Tou	Viim.	%, 3 kk	%, 12 kk	%, v. alusta*
Osakekurssit, indeksipisteluku ja muutokset (ind., 2008/12=100)										
Eurobloc 300	148,8	150,9	157,3	162,0	167,6	163,2	158,0	3,8	-6,0	4,7
SP 500, USA	292,4	297,0	313,7	319,5	330,9	325,3	313,6	3,7	5,8	5,6
Nikkei 300, Japani	186,6	184,2	189,9	191,5	193,0	185,8	181,8	-2,2	-10,4	-1,3
Hex, yleisindeksi	166,0	173,1	179,5	181,9	182,0	171,7	167,9	-4,3	-9,5	-3,0

* Vertailulukuna tammikuun keskiarvo.

Rahamarkkinaennusteet	Lyhyet korot, 3 kk		Pitkät korot, 10v.		Euron val.kurssit paik. valuutoissa					
	Libor	Euribor	USA	Saksa	USD	JPY	RMB	GBP	SEK	RUB
2018	2,31	-0,32	2,91	0,46	1,18	130,41	7,81	0,88	10,26	74,06
2019/5	2,53	-0,31	2,39	-0,08	1,12	122,95	7,67	0,87	10,74	72,62
2019e	2,60	-0,21	..	..	1,14	130,23	7,85	0,90	10,31	73,39
2020e	2,61	-0,12	..	..	1,14	130,23	7,85	0,90	10,31	73,39

ylöspäin. Hieman heikomman kuvan talouden kehityksestä saa bruttokansantuloa tarkasteltaessa, sillä se kasvoi Yhdysvalloissa alkuvuonna vain 1,4 prosenttia vuositasolle korotettuna.

EUROALUEEN INFLAATIO HIDASTUI TOUKOKUUSSA 1,2 PROSENTTIIN

Euroalueen inflaatio hidastui toukokuussa 1,2 prosenttiin Eurostatin ennakkotietojen perusteella. Vielä huhtikuussa inflaatio oli talousalueella 1,7 prosenttia. Myös energian ja prosessoimattoman ruoan hinnoista puhdistettu pohjainflaatio laski toukokuussa selvästi, 1,0

prosenttiin huhtikuun 1,4 prosentista. Pohjainflaatio tosin oli yhtä matala viimeksi myös maaliskuussa. Paremmin todellisia inflaatiopaineita kuvaavan pohjainflaation laskeminen 1 prosenttiin tuo päänvaivaa EKP:lle, joka tavoittelee mandaatissaan hieman alle 2 prosentin inflaatiota. Myös Yhdysvaltojen inflaatio on hidastunut tämän vuoden aikana mutta on yhä lähellä keskuspankki Fedin 2 prosentin tavoitetta. Silti hidastuva talouskasvu ja kauppasota ovat nostaneet markkinaodotukset Fedin koronlaskusta ensi syksyn aikana hyvin korkealle.

TAVARAVIENNIN MÄÄRÄ KASVOI ENSIMMÄISELLÄ...

Ulkomaankauppa ja vaihtotase (%-muutokset ja mrd. euroa)

	2018		2019			3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2018 ³⁾	Ennuste 1/2019 ³⁾	
	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh				2019	2020
Tavaroiden vienti										
- määrä, %-muutos	0,2	8,5	3,6	-1,5		1,4	3,5	0,9	2,6	2,1
- hinta, %-muutos ⁴⁾	3,3	2,8	2,8	1,8	1,1	0,4	2,1	4,8	0,5	0,7
Tavaroiden tuonti										
- määrä, %-muutos	3,1	-3,8	-0,5	-4,4		-2,7	-2,9	2,6	0,8	1,7
- hinta, %-muutos ⁴⁾	1,5	1,1	1,9	1,8	1,5	0,8	1,6	4,4	-0,3	0,5
Vaihtotase, mrd. eur	-0,2	0,5	-0,2	-0,5			-0,1	-4,4	-1,0	0,2
Kauppataase, mrd. eur	-0,2	0,6	0,1	0,2			0,9	1,0	2,9	3,4

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden muutos edellisestä.

²⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta. Määrän ja hintojen keskiarvo verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Kansantalouden tilinpidossa.

⁴⁾ Indeksi 2010=100.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

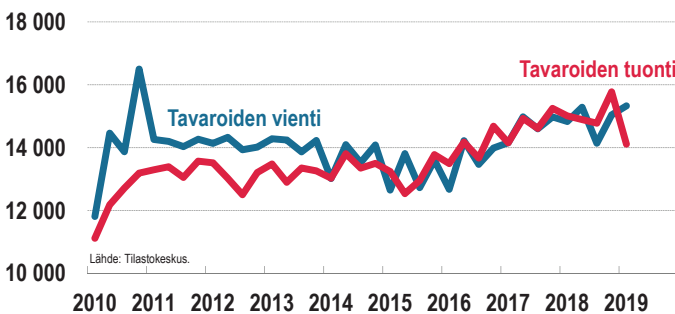
Kulkuneuvojen, koneiden ja elintarvikkeiden vienti lisääntyi maaliskuussa

Metallien jalostuksen ja metalli- ja puutuotteiden vienti jäi edellisvuoden lukemiin

Kansantalouden tilinpidossa tavaratuonnin määrä supistui voimakkaasti

Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin lasku jatkui edelleen maaliskuussa

Tavaroiden viennin ja tuonnin määrä (milj. euroa)

Lähde: Tilastokeskus.

Viennin määrä toimialoittain (%-muutos)

	2018	2018				Kum ¹⁾
	Arvo-osuus, %	Jou	Tam	Hel	Maa	
Paperiteollisuus (17)	16,1	0,8	-4,3	-2,4	-4,2	-3,7
Metallien jalostus (24)	13,3	11,5	7,0	7,1	0,2	4,8
Koneet ja laitteet (28)	12,8	0,9	-1,2	11,0	3,0	4,1
Kemikaalit ja lääkä. (20, 21)	8,9	-8,1	0,0	-5,9	-6,7	-4,2
Öljytuotteiden valm. (19)	8,1	-19,6	-2,8	-2,7	-9,6	-5,0
Moottoriajoneuvot (29)	6,5	7,2	-17,4	1,9	10,6	-1,1

¹⁾ Kumulatiivinen vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tulli, Tilastokeskus.

PAPERITEOLLISUUDEN VIENNI SUPISTUI JO KOLMATTI KUUKAULTA PERÄKKÄIN

Kansantalouden tilinpidon toukokuun lopulla julkaistujen ennakkotietojen mukaan tavaraviennin määrä nousi ensimmäisellä neljänneksellä 3,4 prosenttia vuodentakaisesta, mikä on linjassa Etlän maaliskuussa julkaistun kuluvaan vuoden ennusteen kanssa.

Tavaraviennin määrä kuitenkin supistui maaliskuussa 1,5 prosenttia edellisvuodesta, kun Tullin ilmoittama viennin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen vientihintaindeksillä. Paperiteollisuuden vienti supistui jo kolmatta kuukautta peräkkäin, vientimäärä laski 4,2 prosenttia vuodentakaisesta. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden viennin määrä väheni 3,5 prosenttia, kun sähkölaitteiden viennin määrä putosi vajaat 9 prosenttia. Kemianteollisuuden vientimäärä jäi selvästi edellisvuodesta pienemmäksi. Moottoriajoneuvojen viennin määrä kohosi maaliskuussa vajaat 11 prosenttia vuodentakaisesta, kun autoja vietiin 13 021 kappaletta. Elintarvikkeiden vienti kasvoi nyt viidettä kuukautta peräkkäin, vajaan 11 prosentin tahtia. Koneiden ja laitteiden viennin määrä kehittyi täysin

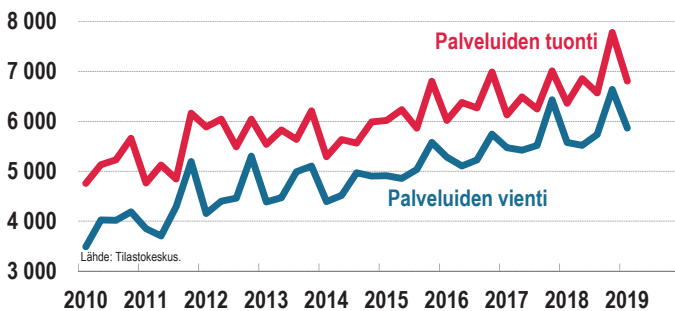
...NELJÄNNEKSELLÄ 3,4 % VUODENTAKAISESTA

Vienti ja tuonti (vuosimuutos, %)

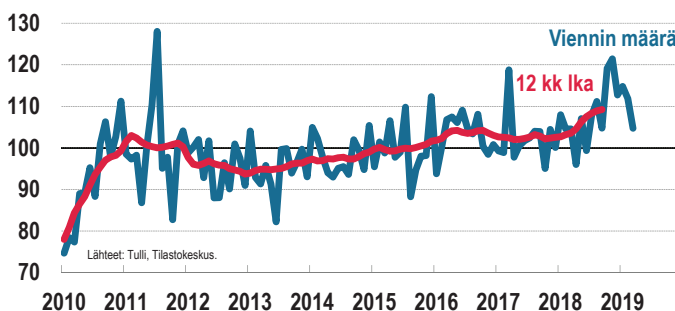
	2017*	2018*				2019*	2018*	Ennuste 1/2019	
	IV	I	II	III	IV	I	I-IV	2019	2020
Vienti yhteensä	8,7	3,9	2,0	-1,0	1,3	3,9	1,5	2,7	2,4
Tavarat	7,1	4,8	2,0	-3,1	0,4	3,4	1,0	2,6	2,1
Palvelut	12,0	1,9	1,8	4,0	3,2	5,2	2,8	3,0	3,1
Tuonti yhteensä	2,7	5,3	1,7	2,4	5,9	-1,9	3,8	0,3	2,3
Tavarat	3,9	6,0	-0,2	1,1	3,4	-6,0	2,6	0,8	1,7
Palvelut	0,3	3,8	5,7	5,2	11,0	7,0	6,5	-0,8	3,5

Lähde: Tilastokeskus.

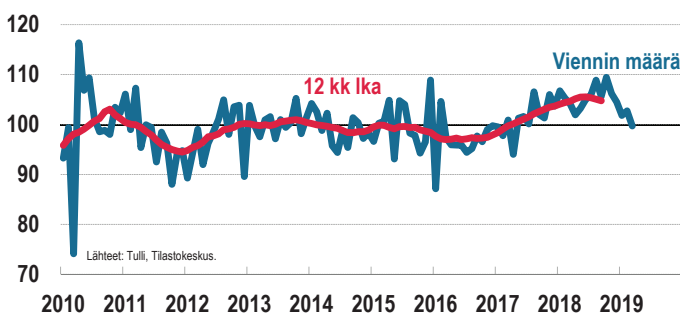
Palveluiden viennin ja tuonnin määrä (milj. euroa)

Metallien jalostuksen viennin määrä, kausitasoitus (ind 2015=100)

Paperiteollisuuden viennin määrä, kausitasoitus (ind 2015=100)

odotusten mukaisesti, maaliskuussa kasvua kertyi 3 prosenttia.

KAIKKIEN HYÖDYKERYHMIEN TUONNIN MÄÄRÄ JÄI MAALISKUUSSA EDELLISVUOTISTA PIENEMMÄKSI

Tavaratuonnin määrä väheni maaliskuussa 4,4 prosenttia vuodentakaisesta, kun Tullin ilmoittama tuonnin arvo deflatoidaan Tilastokeskuksen tuontihinta-indeksillä. Arvoltaan tuonti putosi 3 prosenttia.

Poltto- ja voiteluaineiden tuonnin määrä jäi 12,3 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä (ml. kuljetusvälineiden osat ja tarvikkeet) supistui 4,7 prosenttia viimevuotisesta. Investointitavaroiden tuonnin määrä (ml. kuljetusvälineet) väheni 0,8 prosenttia. Kuljetusvälineiden tuonti oli arvoltaan kasvussa, mutta muiden investointitavaroiden tuonti oli arvoltaan laskussa vuodentakaisesta. Kestokulutustavaroiden tuonnin määrä (ml. henkilöautot) supistui 4,6 prosenttia edellisvuodesta. Puoliokesto- ja kertakulutustavaroiden tuonnin määrä väheni 3 prosenttia. Elintarvikkeiden ja juomien tuonnin arvo kasvoi arvoltaan 3 prosenttia edellisvuodesta.

Kansantalouden tilinpidon toukokuun lopulla julkaistujen ennakkotietojen mukaan tavaratuonnin määrä supistui kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä peräti 6 prosenttia vuodentakaisesta. Tullitilastojen arvoja deflatoimalla saadaan tulokseksi, että tavaratuonti olisi vähentynyt vain 2,9 prosenttia. Ero tilastosarjojen välillä on melkoinen. Tullin tilastoja käyttäen teollisuuden tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä jäi tammi-maaliskuussa 7,1 prosenttia vuodentakaista pienemmäksi. Raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden tuonnin määrä on ollut yhtäjaksoisesti laskussa syyskuusta 2018 lähtien.

YKSITYINEN KULUTUS HEIKOSSA KUNNOSSA...

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

	2018			2019			
	Lok	Mar	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh
Vähittäiskauppa	1,0	1,3	1,6	1,4	1,2	1,2	1,7
Päivittäistavara-kauppa	-0,8	-0,9	-0,3	-0,5	-0,9	-1,8	-0,9
Tavaratalokauppa	-0,2	0,0	-0,4	0,2	0,1	1,6	..
Erikoiskauppa yhteensä	2,9	3,1	3,4	2,8	2,9	4,1	..
Kodintekniikan vähittäiskauppa	7,6	9,3	9,2	8,3	8,1	10,9	..
Rautakauppatavaroiden väh.kauppa	0,3	1,0	2,4	0,5	0,0	0,1	..
Urheiluvälineiden vähittäiskauppa	4,0	5,1	6,1	10,8	7,4	7,2	..
Moottoriajoneuv. kauppa ja korjaus	2,7	-0,6	0,4	-2,5	-0,9	-0,5	..

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

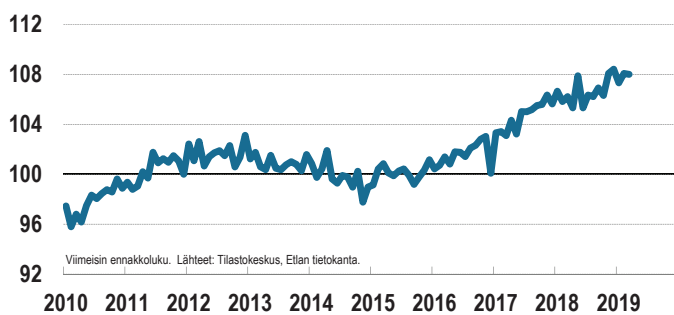
Yksityinen kulutus aleni 1,2 prosenttia 1. neljänneksellä edellisestä neljänneksestä

Kestokulutus- ja lyhytikäiset tavarat sekä palvelut miinuksella

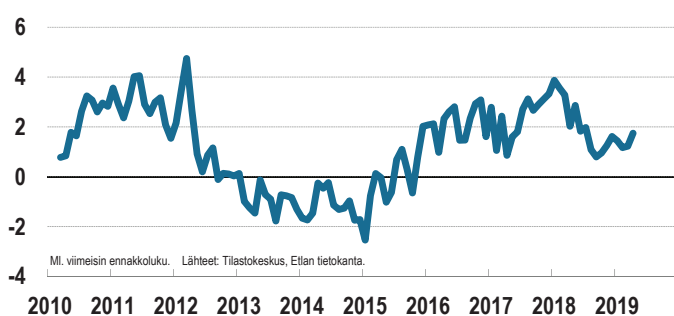
Vähittäiskaupan myynnin määrän kehitys parempaa kuin yksityisen kulutuksen

Myös koko kaupan alan arvonnäytteen määrä laskussa vuoden alussa

Vähittäiskaupan myynnin kausitas. määrä (ind 2010=100)

Vähittäiskaupan myynnin määrä, vuosimuutos (3 kk lka) (%)

YKSITYINEN KULUTUS KÄÄNTYI LASKUUN

Yksityisen kulutuksen määrä kääntyi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä laskuun suhteessa viime vuoden loppuun. Kausitasoitettu ja työpäiväkorjattu kulutus aleni huomattavasti, 1,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Aleneminen oli suhteellisen laaja-alaista, sillä kestävien kulutustavaroitten kysynnän määrä aleni 1,1 prosenttia, lyhytikäisten tavaroiden 0,4 prosenttia ja palvelujen 0,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Vain puolikestävien kulutustavaroitten kysyntä pääsi plussalle, kun se nousi 1,3 prosenttia.

Kestävien kulutustavaroitten kysynnän määrä on alentunut jo kolme vuosineljännestä putkeen. Tätä selittää muun muassa uusien henkilöautojen heikentynyt kysyntä viime syyskuusta alkaen. Kodintekniikan kysynnän määrän kasvu on sekin hidastunut, mutta se on edelleen positiivinen. Näissä tuotteissa tosin laadun ja teknisten ominaisuuksien kehitys nostaa itsestään määräindeksiä.

LASKUA MYÖS VIIME VUODESTA

Yksityisen kulutuksen määrä väheni selvästi myös vuoden takaisesta. Laskua kertyi 0,6 prosenttia. Kestävien ja lyhytikäisten tavaroiden kysyntä oli noin kolme prosenttia miinuksella, kun taas palvelut ja puolikestävät tavarat olivat kasvussa.

...VUODEN ALUSSA

Yksityiset kulutusmenot, määrän vuosimuutos (%)

	2017		2018				2019	Ennuste 2/2019	
	III	IV	I	II	III	IV	I	2019	2020
Yks. kulutusmenot	0,9	1,7	1,1	2,4	0,9	1,3	-0,6	1,4	1,3
Kestävät kulutustav.	3,5	5,4	5,4	9,5	4,0	-0,2	-3,4	1,3	3,8
Puoli-kestävät tavarat	3,3	4,4	1,7	5,1	0,6	-0,2	2,8	1,8	2,0
Lyhytikäiset tavarat	-0,6	-1,0	1,3	-0,5	0,2	0,3	-2,9	-0,1	0,2
Palvelut	1,4	2,1	1,2	2,9	1,6	2,1	0,9	2,2	1,4

Lähteet: Tilastokeskus, ETLAn tietokanta.

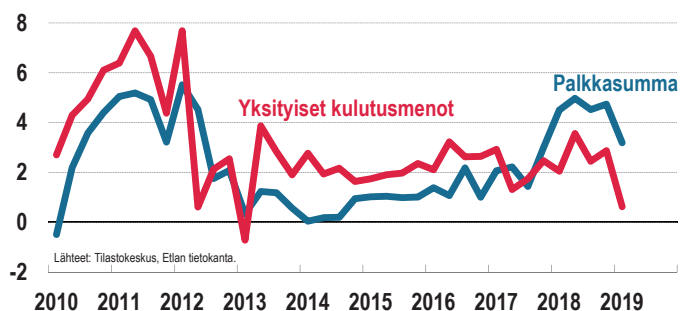
On huolestuttavaa, että yksityinen kulutus oli näinkin paljon miinuksella erityisesti, kun kotitalouksia palvelevien voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kulutus oli kasvussa. Tilinpidon luvuissa saattaa olla mahdollisuus positiiviseen tarkistukseen.

VÄHITTÄISKAUPPA PIRISTYI HUHTIKUUSSA

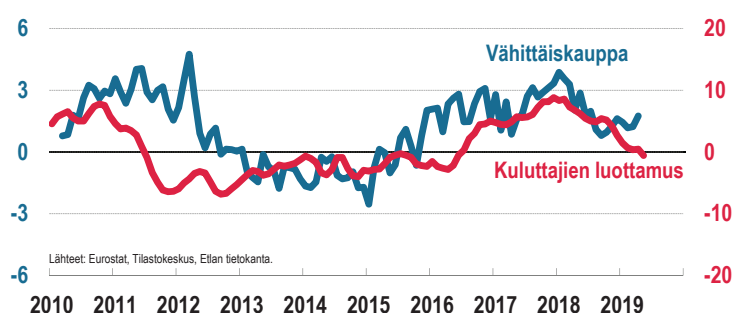
Vähittäiskaupan kehitys tammi-maaliskuussa ei tue käsitystä yksityisen kulutuksen laskusta. Myynnin määrä kasvoi 1,2 prosenttia vuoden takaisesta ja 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Moottoriajoneuvojen kauppa ja korjaustoimi oli kylläkin miinuksella, mutta se ei kokonaisuudessaan riipu yksityisestä kulutuksesta.

Huhtikuu oli vuorostaan hyvä kuukausi vähittäiskaupassa, ja tammi-huhtikuussa myynnin määrä kasvoikin jo 1,7 prosenttia vuoden takaisesta.

Nimellinen yksityinen kulutus ja palkkasumma (%)

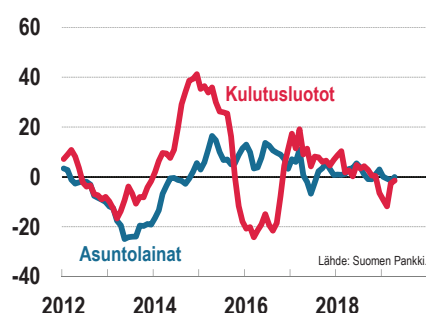

Kuluttajien luottamusindikaattori ja vähittäiskaupan myynnin määrä (luottamusindikaattorin 3 kk:n lka ja vähittäiskaupan 3 kk lka:n %-muutos ed. v:sta)

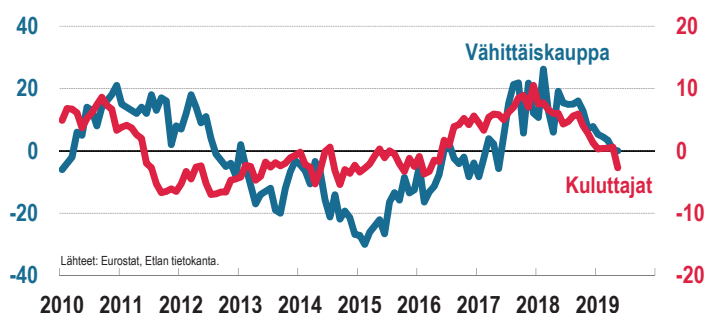

Uusien asunto- ja kulutusluottojen nostot talletuspankeista

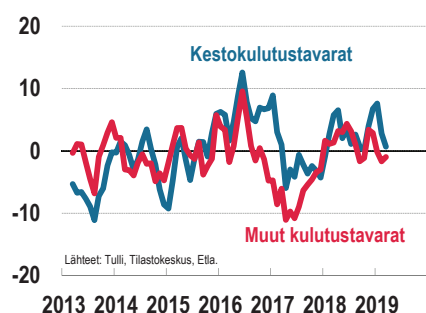
(3 kk lka, vuosimuutos, %)

Luottamusindikaattorit (saldot)

Kulutustavaroiden tuonnin määrä (3 kk lka, %-muutos)

INVESTOINTITOIMINTA PYSÄHDYKSISSÄ...

Ennakoivia indikaattoreita (%-muutos vuodentakaisesta ellei toisin ilmoitettu)

	2018		2019			3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 1/2019	
	Mar	Jou	Tam	Hel	Maa			2019	2020
Inv.tav. tuonti (määrä)	6,5	6,7	-4,3	6,5		1,1	1,3	2,6	2,4
Inv.tav. tuotanto (määrä)	1,1	4,6	5,2	8,4	2,1	1,2	4,7		
Rakennusaineteollisuus ²⁾	4,2	-5,1	-1,8	-4,8	-4,3	-0,6	2,1		
Rakennusten aloitukset (m ³)	2,3	-24,9	-3,1	-38,5	26,5	-3,4	-3,6		
- asuinrakennukset	-21,9	-10,8	-14,2	-14,8	30,6	-2,0	0,6		
- muut rakennukset	22,5	-30,3	2,9	-47,1	-13,6	-4,2	-5,6		
Uudisrak. vol.ind. yht.	2,1	2,7	1,5	-0,8	4,0	0,3	7,0	-1,3	-0,3
- asuntorakentaminen	1,0	0,9	-0,5	-3,3	-1,4	-0,2	8,5	-1,0	-0,7
- muu talonrakentaminen	3,1	4,3	3,2	1,3	4,4	0,8	5,6	-1,5	0,2
Rak. luottam.ind. saldo ³⁾	13,7	11,2	17,4	8,9	10,4				

¹⁾ Vuosisummasta laskettu kolmen viimeisimmän havainnon keskiarvo kolmeen edelliseen verrattuna, %-muutos.

²⁾ Tuotannon määrä.

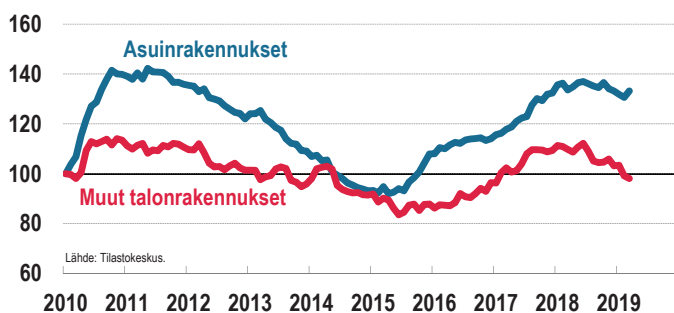
³⁾ Eurostat.

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat.

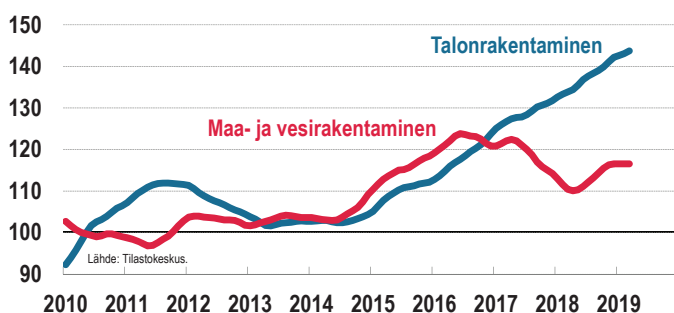
Infra- ja tehdasrakentaminen kasvussa

Kone- ja laiteinvestoinnit sekä t&k- menot laskussa

Uudisrakennusten aloitukset (m³), 12 kk, Ika (ind 2010/1=100)

Rakennusyritysten myynnin volyyymi, trendi (ind 2010=100)

Tilinpidon ennakkotietojen mukaan kiinteiden investointien vuosikasvu pysähtyi I-neljänneksellä.

Yksityinen sektori investoi 1 prosenttia vuodentakaista enemmän, mutta julkisyhteisöjen investoinnit supistuivat 4 prosenttia.

Myös kausitasatut kokonaisinvestoinnit polkivat paikallaan I-neljänneksellä. Yksityiset investoinnit kasvoivat edeltäneestä neljänneksestä 0,7 prosenttia ja julkiset hankkeet vähenivät vajaat 4 prosenttia.

Kansantalouden investointiaktiiviteettia supistivat kone- ja laiteinvestointien sekä muiden investointien (t&k-menot ja tietokoneohjelmistot) heikko kehitys.

Investointitaantumaa vastaan pyristelivät infrainvestoinnit ja yritysten talonhankkeet. Näiden kausitasatut investoin-

...I-NELJÄNNEKSELLÄ

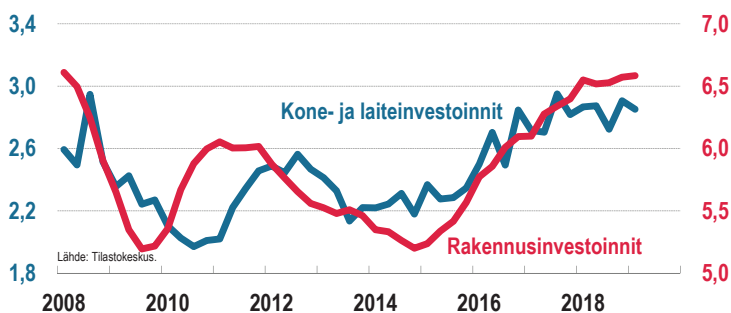
Investointien volyymi (%-muutokset ed. vuodesta)

	2018*				2019*	Qt/ Qt-1 ¹⁾ *	2018* I-IV	Ennuste 1/2019	
	I	II	III	IV				2019	2020
Investoinnit yht.	5,9	4,6	-0,2	3,2	0,2	-0,3	3,2	1,1	1,0
Yksityiset inv.	7,1	5,0	-0,7	2,6	1,1	0,7	3,3	1,5	0,7
Julkiset inv.	0,7	2,2	2,4	5,9	-4,0	-3,7	3,0	-0,5	2,3
Koneet ja laitteet	6,1	6,4	-9,1	3,8	0,0	-1,9	1,6	1,9	1,1
Rakennusinv.	8,3	4,7	2,3	2,5	1,5	0,2	4,2	0,1	0,4
- asuinrak.	10,5	6,5	3,5	2,1	0,7	0,2	5,4	0,0	0,4
- muut talonrak.	7,4	3,6	3,1	3,4	1,8	0,7	4,3	0,2	0,2
- maa- ja vesirak.	1,9	0,8	-2,2	2,3	3,4	1,4	0,5	0,4	0,7
Muut investoinnit	-0,2	1,7	2,6	4,8	-3,2	-1,9	2,2	2,4	2,9

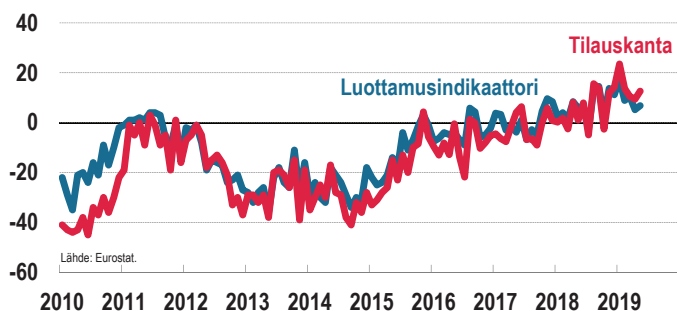
¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. neljänneksestä.

Lähde: Tilastokeskus.

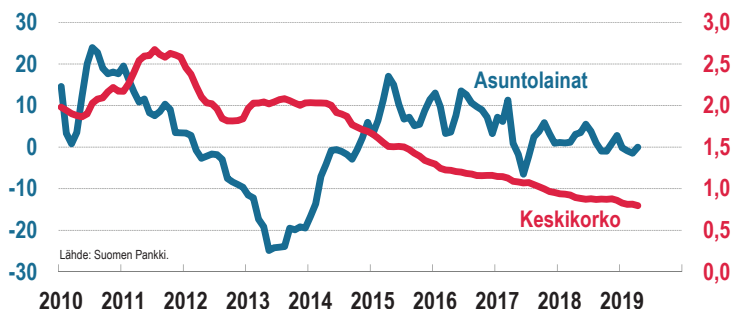
Rakennus- sekä kone- ja laiteinvestointien volyymi, kausitasoitus (mrd. euroa vuoden 2010 hinnoin)

Rakentamisen luottamusindikaattori (saldo)

Kotitalouksien nostamat as.lainat, 3 kk, summa (%-muutos ed. v:sta)

tiurat ovat olleet nousussa viime syksystä lähtien.

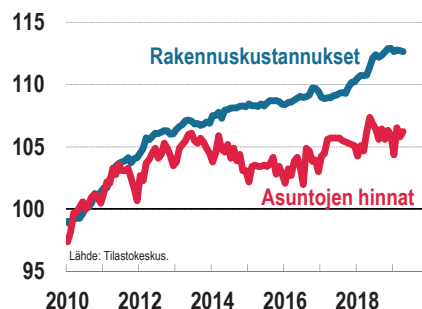
Maa- ja vesirakentamisen elpyminen saa tukea alan yritysten myyntitilastoista. Tammi-maaliskuussa alan yritysten liikevaihdon volyymikasvu kiihtyi 8 prosenttiin. Myönteisen kasvuvireen taustalla lienevät yksityisen sektorin tilaamat hankkeet (mm. energiateollisuus).

Uudisrakentamisen tuotantolukujen mukaan yritysten talonrakentamista on lisännyt teollisuuden tuotantotilarakentaminen. Uusien teollisuus- ja varastotilojen vuosikasvu on puolisen vuotta pysytellyt yli 10 prosentin.

Teollisuuden tuotantorakennusten aloitusten perusteella arvioituna alan rakennusinvestoinnit jatkavat vahvassa kasvussa koko vuoden.

Pian julkistettava EK:n investointitiedustelu antaa tarkemman arvion tehdas- ja energiateollisuuden rakentamisen sekä muun investointitoiminnan kehittymisestä tänä vuonna.

Rakennuskustannukset ja asuntojen hinnat (ind 2010=100)

BKT KASVOI 1,2 PROSENTTIA...

Indikaattoreita (indeksit 2010=100 tai %-muutos vuodentakaisesta)

	Tam	Hel	2019 Maa	Huh	Tou	Kum ¹⁾
Kokonaistuotanto, 2010=100	102,0	99,4	106,1			
vuosimuutos, %	2,2	2,8	1,6			2,2
Alkutuotanto, 2010=100	127,8	123,5	128,4			
vuosimuutos, %	0,6	0,7	-0,2			0,4
Jalostus, 2010=100	94,1	89,6	100,2			
vuosimuutos, %	3,4	3,4	0,9			2,5
Palvelut, 2010=100	104,5	102,8	107,8			
vuosimuutos, %	1,7	2,7	1,9			2,1
Teoll. luottamusind., saldo*	4	-2	-1	-3	0	
Rak. luottamusind., saldo*	17	9	10	5	7	
Palv. luottamusind., saldo*	13	17	11	12	11	

¹⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

Lähteet: Tilastokeskus ja *European Commission: Business and Consumer Survey Results.

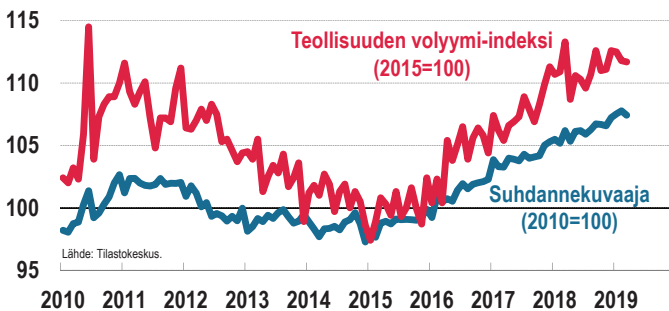
Kauppan arvonlisäyksen volyyymi väheni ensimmäisellä neljänneksellä

Liike-elämän palvelut sekä informaatio ja viestintä kasvoivat reippaasti

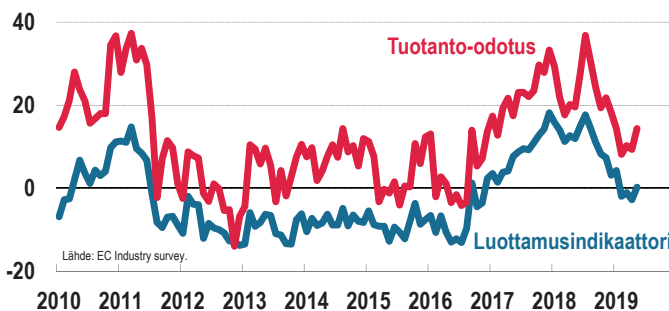
Teollisuuden tuotanto-odotukset nousivat tuntuvasti toukokuussa

Tilaukset pysyivät lähes ennallaan

Tuotanto, kausitasoitus (ind)

Teollisuuden odotukset (saldoluku)

ENSIMMÄISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ RAKENTAMINEN LISÄÄNTYI ENITEN VUODENTAKAISEEN VERRATTUNA

Suomen bruttokansantuote kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 1,2 prosenttia vuodentakaisesta ja 0,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä kansantalouden tilinpidon toukokuun lopulla julkaistujen ennakkotietojen mukaan. Etila arvioi maaliskuussa julkaistussa enusteessaan, että Suomen bkt kasvaa 1,4 prosenttia vuonna 2019 ja 1,2 prosenttia vuonna 2020.

Rakentamisen arvonlisäyksen volyyymi kohosi ensimmäisellä neljänneksellä 2,6 prosenttia viimevuotisesta ja 1,1 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Teollisuuden arvonlisäyksen volyyymi nousi prosentin vuodentakaisesta ja 2,2 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Palvelualojen vastaavat luvut olivat 1,6 prosenttia ja 0,3 prosenttia. Alkutuotanto lisääntyi 0,3 prosenttia vuodentakaisesta, mutta väheni 1,5 prosenttia edellisestä neljänneksestä.

Liike-elämän palvelut kasvoivat 5,3 prosenttia, ja informaatio ja viestintä lisääntyi 4 prosenttia vuodentakaisesta. Kiinteistöalan toiminta nousi 0,8 prosenttia ja kuljetus ja varastointi 0,5 prosenttia vuodentakaisesta. Kaupan arvonlisäyksen volyyymi

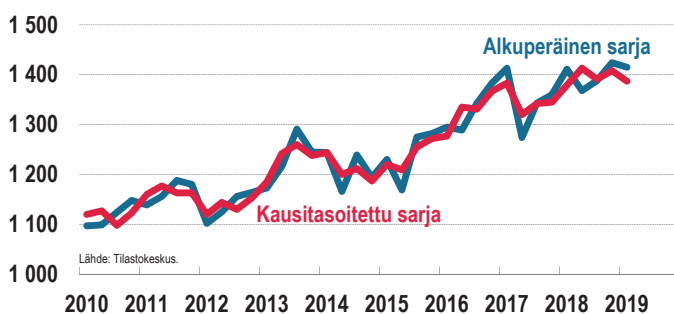
...ENSIMMÄISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ

Kokonaistuotanto toimialoittain (%-muutos)

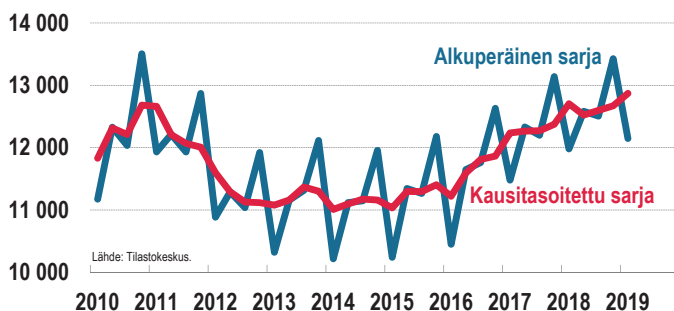
	2017*	2018*				2019*	2018*	Ennuste 1/2019	
	IV	I	II	III	IV	I	2019	2020	
Bkt markkinahintaan	2,5	2,4	2,5	2,5	2,2	1,2	2,4	1,4	1,2
Alkutuotanto	-1,7	-0,1	7,4	3,4	4,7	0,3	3,7	1,6	1,4
Teollisuus (B, C, D, E)	5,0	3,8	1,5	2,7	2,1	1,0	2,5	2,7	1,1
Rakentaminen	1,3	6,7	3,5	1,5	2,7	2,6	3,4	-0,3	0,2
Palvelut	1,9	1,2	2,1	1,9	1,8	1,6	1,8	1,3	1,4
Bkt muutos ed. nelj.	0,9	1,2	0,2	0,3	0,5	0,2			

Lähde: Tilastokeskus.

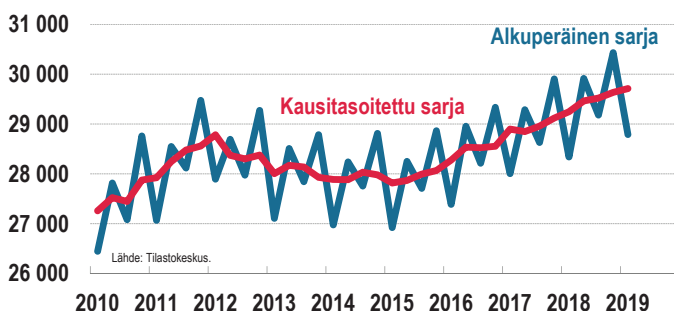
Alkutuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Teollisuuden ja rakentamisen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

Palvelujen tuotanto, 2010 hintoihin (milj. euroa)

sen sijaan supistui 0,5 prosenttia viimevuotisesta ja 0,7 prosenttia edellisestä neljänneksestä. Rahoitus- ja vakuutustoiminta putosi peräti 18,4 prosenttia viime vuoden tammi-maaliskuusta.

TYÖPÄIVÄKORJATTUNA KOKONAISTUOTANTO KASVOI MAALISUUSSA RUNSAAN PROSENTIN VUODENTAKAISESTA

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan mukaan kokonaistuotanto kasvoi maaliskuussa alkuperäisen sarjan mukaan 1,6 prosenttia ja työpäiväkorjattuna 1,1 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna tuotanto laski 0,3 prosenttia helmikuusta. Teollisuuden ja rakentamisen yhteenlaskettu tuotanto jäi maaliskuussa työpäiväkorjattuna edellisvuoden lukemiin. Palvelualojen tuotanto nousi 1,5 prosenttia ja alkutuotanto väheni 2 prosenttia.

SUOMESSA TEOLLISUUDEN JA RAKENTAMISEN LUOTTAMUS VAHVISTUI TOUKOKUUSSA

Euroopan komission julkaisema teollisuuden luottamusindikaattori jäi huhtikuussa EU:ssa lähes maaliskuun lukemiin, mutta nousi runsaan pisteen euroalueella. Tuotanto-odotukset nousivat selvästi molemmilla alueilla, mutta tilauskannat ohenivat. Valmistusvarastot nousivat hieman EU:ssa ja supistuivat euroalueella.

Suomessa teollisuuden luottamus nousi kolme pistettä toukokuussa, kun tuotanto-odotukset nousivat tuntuvasti. Tilauskannat kokonaisuudessaan pysyivät lähes ennallaan, mutta vientitilauksista oheni selvästi. Valmistusvarastot vähenivät huhtikuusta. Myyntihintaodotukset putosivat merkittävästi.

Rakentamisen luottamus pysyi toukokuussa ennallaan EU:ssa, mutta heikkeni selvästi euroalueella. Suomessa rakennusteollisuuden luottamus vahvistui.

KOLMEN VUODEN KASVUJAKSON JÄLKEEN...

Teollisuustuotannon volyyymi-indeksi (2015=100, vuosimuutos, %)

Toimiala	2018		2019		3 kkl ¹⁾	Kum ²⁾	2017 ³⁾	Ennuste 1/2019	
	Jou	Tam	Hel	Maa				2019	2020
Teknoliateollisuus	0,8	2,1	3,1	-0,2	0,9	2,3	4,1	2,8	1,6
- metallien jalostus	-0,9	-9,7	-11,7	-8,5	-6,0	-10,4	3,2	1,8	1,6
- kone- ja met.tuotet.	2,4	1,7	3,0	1,2	1,0	3,2	4,6	3,9	1,6
- elektr.- ja sähköteoll.	0,1	7,8	10,8	2,5	4,0	6,0	3,5	1,3	1,7
Metsäteollisuus	-0,8	1,4	-1,6	-5,1	-1,0	-1,5	7,9	0,8	2,2
- puutavateollisuus	-0,4	6,0	4,9	-0,5	1,6	4,3	8,0	-1,5	0,7
- paperiteollisuus	-0,9	0,4	-3,9	-5,7	-1,6	-3,4	7,8	1,8	2,9
Kemianteollisuus	7,1	-0,6	4,8	1,0	-1,1	1,9	-0,4	2,8	1,0
Elintarviketeollisuus	-4,1	1,4	-1,7	-4,1	-0,9	-2,3	0,5	0,0	0,9
Tevanake-teollisuus	1,1	-6,0	4,2	-10,1	9,2	0,3	3,2	0,6	1,5
Muu tehdasteollisuus	-4,7	1,1	0,7	-0,9	-2,4	0,7	5,0	0,2	1,7
Tehdasteollisuus yht.	1,3	1,3	1,6	-0,3	0,2	0,9	3,6	2,0	1,6
Tehdasteollisuus pl. elektr.- ja sähköteoll.	0,3	-0,9	-0,1	-1,4	-0,3	-0,1	3,7	2,1	1,5
Kaivostoiminta ja louhinta	5,8	16,1	12,5	9,6	6,0	13,5	6,7	0,4	-2,3
Sähkö, kaasua ja lämpöhuolto	2,7	5,5	-6,5	-6,7	1,9	-2,6	0,5	1,7	1,3
Koko teollisuus	1,2	1,6	0,8	-1,4	0,4	0,7	3,4	2,0	1,5

¹⁾ Kausitas. tuotannon kolme viimeistä kuukautta kolmeen edelliseen verrattuna.

²⁾ Kumulatiivinen tuotanto vuoden alusta verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon.

³⁾ Tuotos kansantalouden tilinpidon mukaan.

Lähde: Tilastokeskus.

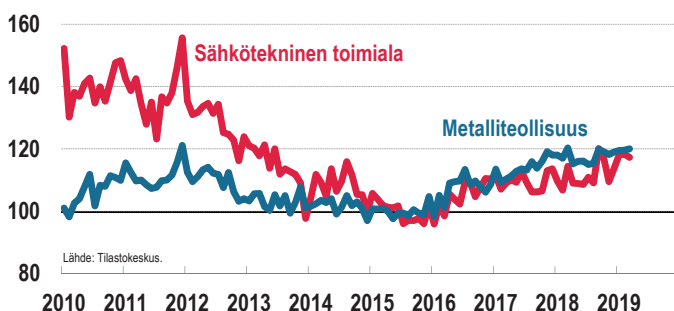
Vain muutaman toimialan tuotanto lisääntyi maaliskuussa vuodentakaisesta

Sähkö- ja elektroniikkatuotteiden sekä koneiden ja laitteiden tuotanto oli kasvussa

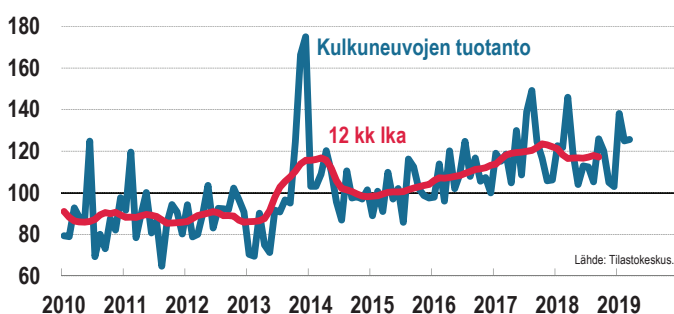
Kemianteollisuuden uusien tilausten arvo nousi maaliskuussa reippaasti

Paperiteollisuuden tuotantotilaukset ovat heikot tilausten vähenemisen myötä

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Lähde: Tilastokeskus.

TEOLLISUUSTUOTANTO SUPISTUI MAALISKUUNSA SEKÄ VUODENTAKAISESTA ETTÄ EDELLISESTÄ KUUKAUDESTA

Koko teollisuuden tuotanto supistui maaliskuussa 0,4 prosenttia vuodentakaisesta teollisuustuotannon volyyymi-indeksin alkuperäisen sarjan mukaan ja 1,3 prosenttia työpäiväkorjattuna. Kausitasoitettuna koko teollisuuden tuotanto supistui maaliskuussa 1,4 prosenttia vuodentakaisesta ja 0,1 prosenttia helmikuusta. Vain muutaman toimialan tuotanto oli kasvussa.

Kaivostoiminnan ja louhinnan tuotanto kohosi maaliskuussa kausitasoitettuna 9,6 prosenttia vuodentakaisesta, mutta sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto puolestaan väheni 6,7 prosenttia, mikä edelleen jarrutti teollisuustuotannon kasvua.

Tehdasteollisuuden tuotanto supistui kausitasoitettuna 0,3 prosenttia vuodentakaisesta, mutta poislukien sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tehdasteollisuuden tuotanto supistui 1,4 prosenttia.

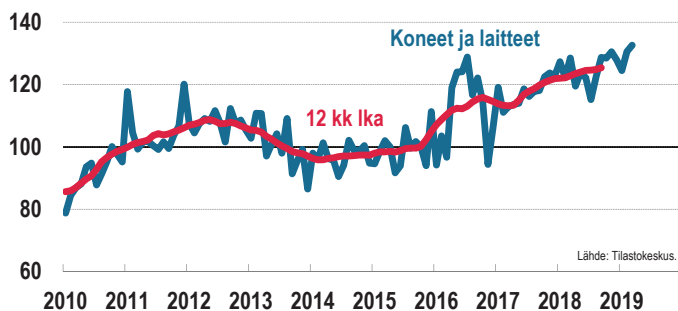
...TEOLLISUUSTUOTANTO KÄÄNTYI LASKUUN

Arvonlisäyksen volyymi toimialoittain (%-muutos)

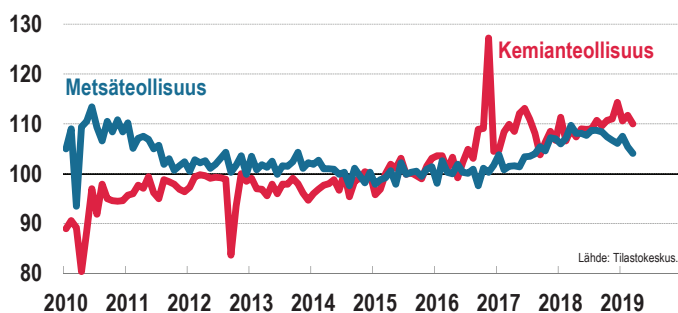
	2017*	2018*				2019*	2018*	Ennuste 1/2019	
	IV	I	II	III	IV	I	I-IV	2019	2020
Koko teollisuus	5,0	3,8	1,5	2,7	2,1	1,0	2,5	2,7	1,1
Tehdasteollisuus	4,3	2,7	1,3	2,5	2,2	1,4	2,2	2,9	1,1
Metsäteollisuus	12,7	-0,1	-0,9	-3,9	-4,7	-2,6	-2,4	3,3	2,1
Kemianteollisuus	2,0	1,0	-3,8	2,9	2,6	1,9	0,6	1,9	0,9
Metalliteoll. pl.									
sähkötekn.	4,5	4,9	2,9	0,9	3,6	0,9	3,0	4,7	0,4
Sähkötekn. teoll.	0,4	3,7	4,4	14,0	4,7	6,5	6,5	1,5	1,7
Koko teollisuuden muutos ed. nelj.	1,4	1,3	-1,2	1,6	-0,3	2,2			

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuustuotanto, kausitasoitus (ind 2015=100)

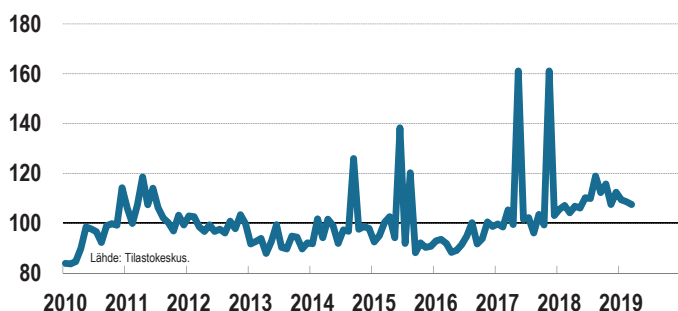

Lähde: Tilastokeskus.

Lähde: Tilastokeskus.

Teollisuuden uudet tilaukset, kausitasoitus (ind 2015=100)

Lähde: Tilastokeskus.

Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden tuotanto lisääntyi 2,5 prosenttia viimevuotisesta. Koko teknologiateollisuuden tuotannon kasvu pysähtyi maaliskuussa, kun sekä metallien jalostuksen että kuluneuvojen tuotanto väheni tuntuvasti. Koneiden ja laitteiden tuotanto lisääntyi runsaat 3 prosenttia viimevuotisesta.

Päätöimialoista vain kemianteollisuuden tuotanto lisääntyi maaliskuussa, kasvu jäi kuitenkin vaatimattomaksi yhteen prosenttiin. Paperiteollisuuden tuotannon heikko kehitys jatkui, maaliskuussa tuotantomäärä jäi peräti 5,7 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi.

UUSIEN TILAUSTEN ARVO KASVOI MAALISKUUSSA 2,6 PROSENTTIA VUODENTAKAISESTA

Teollisuusyritysten uusien tilausten arvo nousi maaliskuussa 2019 alkuperäisen tilastosarjan mukaan 2,6 prosenttia vuodentakaisesta. Kausitasoitettuna uudet tilaukset vähenivät arvoltaan prosentin helmikuusta.

Metalliteollisuuden tilausten arvo kasvoi maaliskuussa alkuperäisen sarjan mukaan 4,4 prosenttia vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilausten arvo nousi 5,3 prosenttia, mutta paperiteollisuuden jäi arvoltaan 3,4 prosenttia edellisvuotista pienemmäksi. Paperin, kartongin ja paperituotteiden lähiajan tuotantonäkymät vaikuttavat siten heikoilta.

Tammi-maaliskuussa uusien tilausten arvo oli kaiken kaikkiaan 2,5 prosenttia edellisvuotista suurempi. Metalliteollisuuden uusien tilausten arvo nousi 3,3 prosenttia vuodentakaisesta. Kemianteollisuuden tilaukset lisääntyivät 1,7 prosenttia ja paperiteollisuuden 0,7 prosenttia edellisvuodesta.

TYÖLLISYYDEN VUOSIKASVU HIDASTUI...

Työllisyyden vuosimuutos sekä työttömyys- ja työllisyysasteet (%)

	2018		2019			3 kk ¹⁾	2018	Ennuste 1/2019	
	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh			2019	2020
Alkutuotanto	5,6	-3,9	7,2	24,7	-11,3	0,9	2,0	0,0	-0,1
Teollisuus	5,2	-8,4	-4,3	-1,4	3,5	-1,0	1,9	0,2	-0,3
Rakennustoiminta	0,0	1,1	6,2	-8,6	1,6	-0,3	6,0	0,5	-1,0
Kauppa	5,8	3,7	3,4	5,6	4,9	0,7	3,2	1,0	-0,5
Liikenne	6,2	2,8	3,2	7,2	-0,7	0,6	4,9	2,1	1,2
Rahoitus, liike-el. palv.	-2,4	8,5	8,3	-1,3	-1,1	0,6	1,0	1,3	0,1
Julk. ja muut yhtk. palv.	4,2	2,7	-2,0	3,4	2,0	0,0	2,0	1,7	1,0
- julkinen sektori	0,4	-3,4	0,4	3,2	-5,3	-0,5	-0,2	0,5	0,6
Työlliset yhteensä	3,4	1,4	1,4	2,5	1,1	0,1	2,7	1,2	0,2
Työvoiman tarjonta	0,0	-0,8	0,1	0,5	0,5	0,0	1,2	0,5	0,2
Tyött.aste, kausitas. sarja	6,7	6,6	6,6	6,6	6,6	-0,1 ²⁾	7,4	6,7	6,7
Työll.aste, kausitas. sarja	72,4	72,4	72,4	72,4	72,4	0,1 ²⁾	71,7	72,6	72,8

¹⁾ Kolmen viimeisen kuukauden keskiarvon muutos edellisestä, %, kausivaihtelusta tasoitettuja työllisyyslukuja.

²⁾ %-yksikköä.

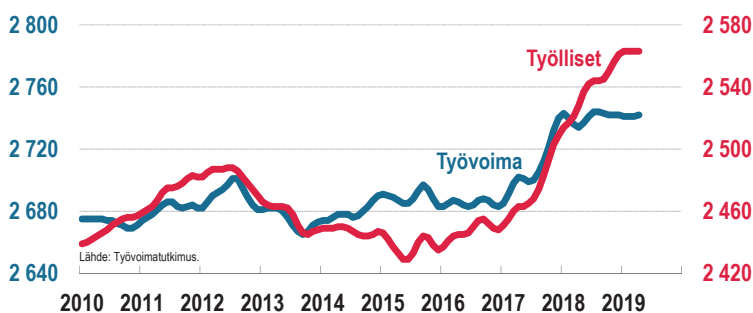
Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyyden trendi pysynyt pitkään ennallaan

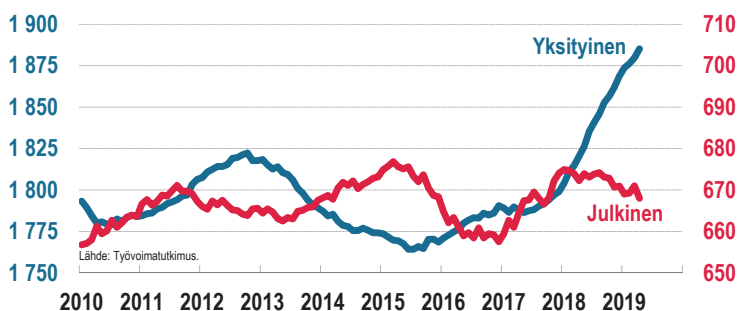
Jalostuselinkeinoissa työllisyys heikkeni alkuvuonna

Kesäkuukausina työllisyyden trendi jatkaa vaakalentoa

Työn kysyntä ja tarjonta, trendi (1 000 henkilöä)

Yksityisen ja julkisen sektorin työlliset, 12 kk, lka summa (1000 henkilöä)

Vuoden ensimmäisellä kolmanneksella työllisyyden vuosikasvu hidastui 1,6 prosenttiin, ja sen trendinousu katkesi. Työllisyysasteen trendi on viisi kuukautta ollut vakaat 72,4 prosenttia.

Tammi-huhtikuussa työvoiman tarjonnan vuosikasvu pysähtyi, ja sen trendiura on pysynyt ennallaan runsaat puoli vuotta.

Työllisyys heikkeni alkuvuonna jalostusalan ammateissa. Vuodentakaiseen verrattuna teollisuuden työpaikat vähenivät 3 prosenttia ja rakennusalalla 0,5 prosenttia. Teollisuuden aloista kulutustavaroitten valmistuksen työpaikat kasvoivat, mutta supistuivat ventialoilla ja energiantuotannossa.

Työllisyys parani keskimääräistä vauhdikkaammin majoitus- ja ravitsemustoiminnassa sekä informaatio- ja liike-elämänpalveluissa. Tukku- ja vähittäiskaupan työllisyystrendi oli alkuvuonna ennallaan.

EK:n toukokuun suhdannebarometrin mukaan teollisuuden ja rakennusalan kausitasatut työllisyysodotukset II-neljännekselle olivat ennallaan.

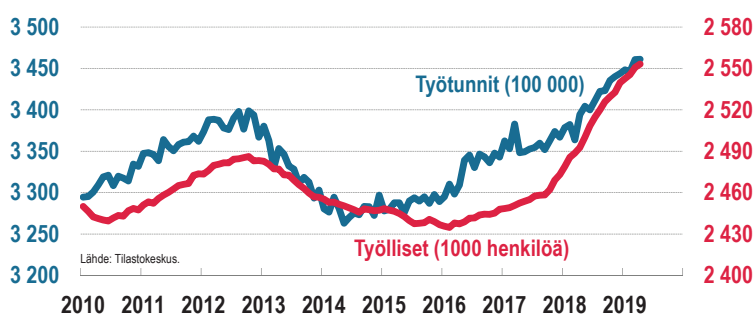
...ALKUVUONNA 1,6 PROSENTTIIN

Työpanos, 3 kk, Ika (vuosimuutos-%)

	2018		2019		
	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh
Alkutuotanto	-0,9	6,0	6,7	17,7	8,8
Teollisuus	-0,1	-2,8	-4,0	-2,9	0,7
Rakennustoiminta	6,6	4,0	3,4	-0,8	-0,2
Kauppa	6,5	6,8	5,2	5,3	3,1
Liikenne	6,7	2,9	3,6	3,9	3,8
Rahoitus, liike-elämää palv. toim.	2,4	4,9	4,0	4,4	-0,2
Julk. ja muut yhtk. pal.	-0,5	-1,6	-2,1	0,1	0,6
Yhteensä	2,4	1,5	0,8	2,0	1,5

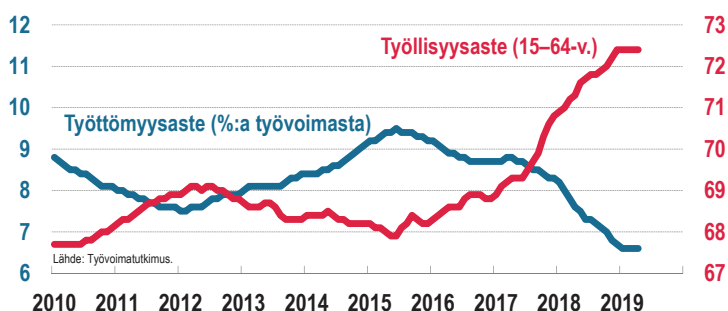
Lähde: Tilastokeskus.

Työlliset ja tehdyt työtunnit, 12 kk, Ika summa

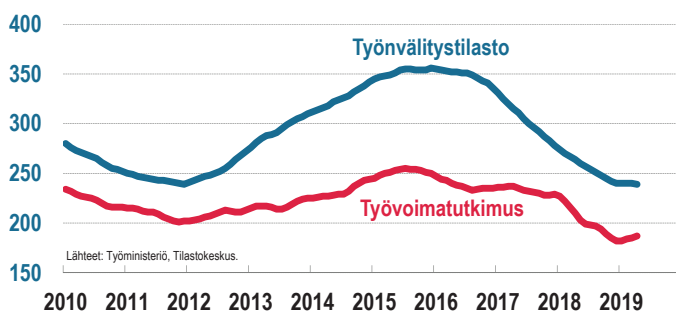
Lähde: Tilastokeskus.

Työllisyys- ja työttömyysaste (%)

Lähde: Työvoimatutkimus.

Työttömyys työvoimatutkimuksen ja työnvälitystilaston mukaan, trendi (1 000 henkilöä)

Lähteet: Työministeriö, Tilastokeskus.

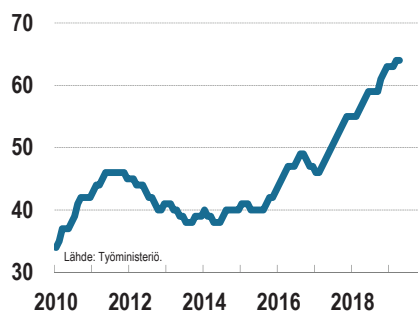
Palvelualojen henkilöstöodotukset kohe-
nivat hieman liike-elämän palvelujen ja
matkailun vetämänä.

TEM:n rekisteritietojen mukaan lomau-
tettujen määrän supistumistahti putosi
vuoden aikana 30 prosentista 4 prosent-
tiin.

Uusien työpaikka-avausten kasvu hi-
dastui viime vuoden lopulla, ja tammi-
maaliskuussa rekrytointiaikeet kasvoivat
enää 5 prosenttia. Rakentamisessa, kau-
passa ja informaatioalalla uusia avoimia
työpaikkoja oli I-neljänneksellä 15 pro-
senttia vuodentakaista vähemmän.

Viime syksynä käynnistynyt kokonaistu-
otannon kasvun hidastuminen ja ennakoi-
vat suhdanneosoittimet viittaavat työn
kysynnän vuosikasvun vaimenevan tou-
ko-heinäkuussa 1 prosentin tuntumaan.
Näillä vuosikasvuluvuilla työllisyystrendi
pysyy lähikuukaudet ennallaan.

Uudet avoimet työpaikat, trendi (1 000 kpl)

Lähde: Työministeriö.

INFLAATIO KIIHTYI – SYYT AINAKIN OSIN VÄLIAIKAISIA

Hinnat (vuosimuutos, %)

	2018		2019			Ennuste 1/2019	
	Jou	Tam	Hel	Maa	Huh	2019	2020
Suomi, harmonisoitu	1,3	1,2	1,3	1,1	1,5	1,1	1,2
Euroalue, harmonisoitu	1,5	1,4	1,5	1,4	1,7	1,4	1,6
Suomi, kansallinen KHI	1,2	1,1	1,3	1,1	1,5	1,2	1,4
Tuontihinnat (tavarat)	1,5	1,0	2,0	1,8	1,5	-0,3	0,5
Kotimarkkinoiden perushintaind.	3,4	2,9	3,0	2,7	2,6	1,6	1,7
Rakennuskustannukset	2,4	1,9	1,8	1,8	1,7	1,1	1,2

Lähteet: Tilastokeskus, Eurostat ja Etlan tietokanta.

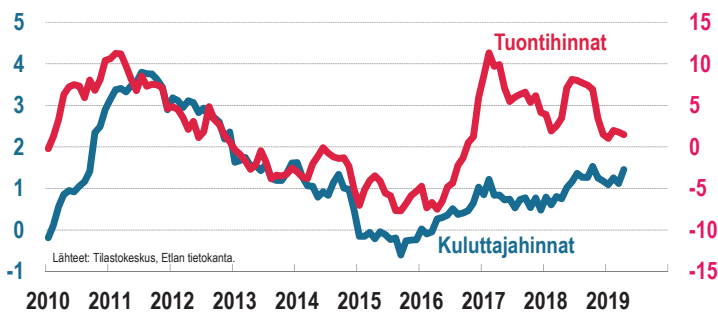
Inflaatio kiihtyi 1,5 prosenttiin

Taustalla hintojen nousu kasvissa ja julkisessa liikenteessä

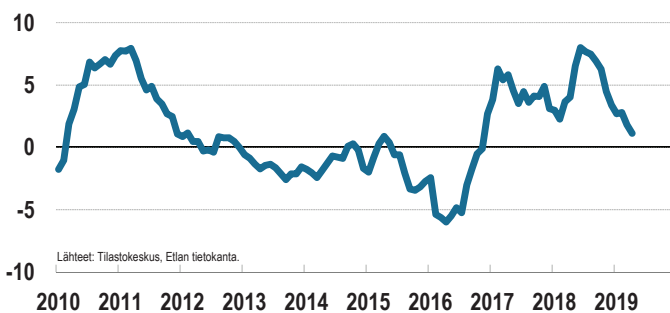
Julkisen liikenteen osalta pääsiäisen ajoittuminen selittänee nousun

Ansiotaso nousi 2,5 prosenttia vuoden takaisesta

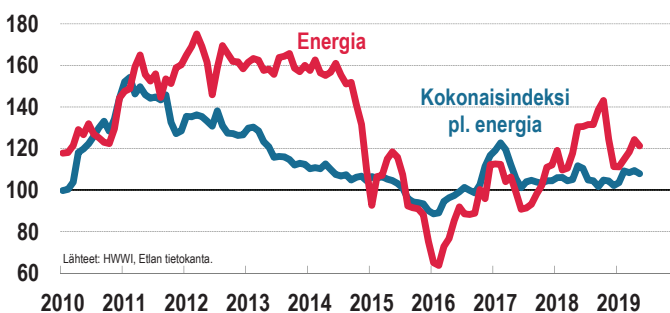
Hinnat (vuosimuutos, %)

Vientihinnat (vuosimuutos, %)

Raaka-aineiden eurohinta (ind 2015=100)

INFLAATIO KIIHTYI

Kuluttajahintainflaatio kiihtyi hieman odotuksia nopeammaksi huhtikuussa ja päättyi 1,5 prosenttiin. Edellisen kuukauden inflaatiolukemaan verrattuna inflaatio kiihtyi elintarvikkeissa ja odotetusti liikenteessä.

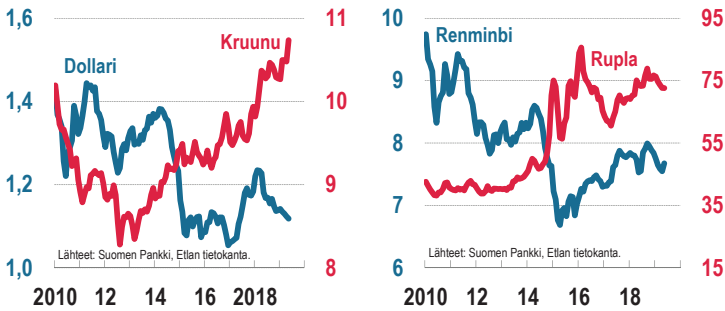
Liikenteen osuus koko inflaatiosta oli nyt 0,37 prosenttiyksikköä ja elintarvikkeiden (ml. alkoholittomat juomat) 0,26 prosenttiyksikköä. Asumisen osuus oli kuitenkin edelleen melkein 0,6 prosenttiyksikköä.

Elintarvikkeissa inflaatio kiihtyi ennen kaikkea kasvissa, joiden hinnat alenivat maaliskuussa 5,6 prosenttia vuoden takaisesta mutta nousivat nyt huhtikuussa 9,3 prosenttia.

LIIKENTEEN HINTOJEN NOUSU JOHTUNEE PÄÄSIÄISEN AJOITTUMISESTA

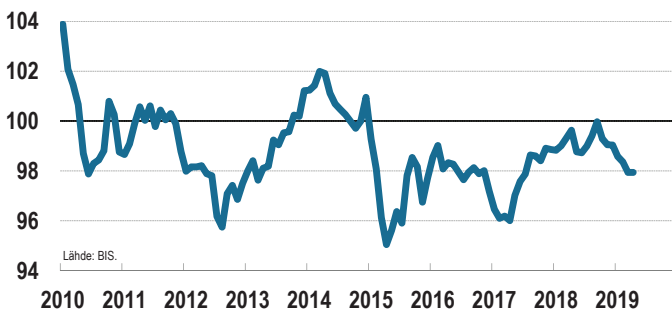
Liikenteessä raakaöljyn hinnan nousu näkyy polttoaineiden hinnoissa. Lisäksi julkisen liikenteen hintojen vuosinousu kiihtyi maaliskuun nollasta 5,5 prosenttiin. Matkustajaliikenteen hinnat nousivat erityisesti raide-, lento- ja meriliikenteessä. Tässä kuitenkin tekijänä lienee pääsiäisen ajoittuminen, joten asia korjautuu seuraavassa inflaatiojulkistuksessa.

Valuuttakursseja euron suhteen

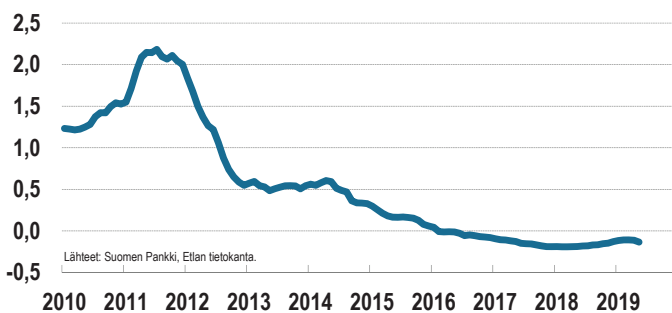
Kun käyrä nousee, euro vahvistuu.

Suomen reaalin efektiivinen valuuttakurssi (ind 2010=100, laskettu kuluttajahinnoilla)

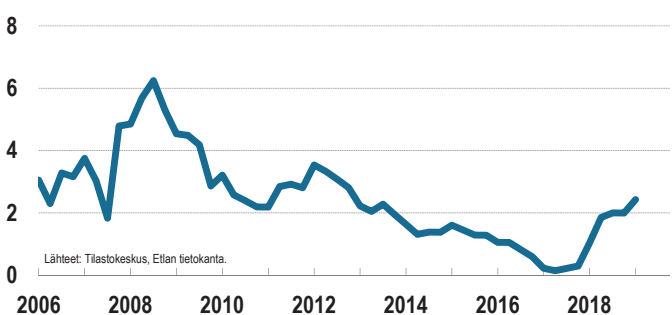

Kun käyrä nousee, valuuttakurssi vahvistuu.

12 kk, Euribor (%)

Nimellinen ansiotasoindeksi (vuosimuutos, %)

POHJAINFLAATIO 0,9 PROSENTTIA

Pohjaininflaatio, eli kokonaisindeksi pl. volatiilit energian ja ruoan hinnat, nousi huhtikuussa 0,9 prosenttia. Se palasi siten helmikuun tasolle selvästi hitaamman maaliskuun jälkeen. Taustalla oli nousu ennen kaikkea palvelujen hinnoissa, missä yksi tekijä oli julkinen liikenne.

RAAKAÖLJYN HINTA LASKUSSA

Raakaöljyn maailmanmarkkinahinta aleni selvästi kesäkuun vaihteessa.

ANSIOTASOINDEKSI SELVÄSSÄ NOUSSUSSA

Ansiotasoindeksi nousi vuoden ensimmäisellä neljänneksellä 2,5 prosenttia vuoden takaisesta ja tasan prosentin edellisestä neljänneksestä.

Kuluttajahinnoilla deflatoituna ansiotaso nousi reaalisesti 1,2 prosenttia vuoden takaisesta.

Kuluttajahinnat (indeksipainot 2019) (vuosimuutos, %)

	2019			
	Tam	Hel	Maa	Huh
Kokonaisindeksi	1,1	1,3	1,1	1,5
Elintarvikkeet ym. (12,8 %)	2,1	2,0	0,9	2,0
Alkoholi ja tupakka (4,8 %)	3,2	3,2	3,1	3,3
Vaatetus ja jalkineet (4,5 %)	-0,6	-1,3	-1,8	-1,6
Asuminen ym. (24,3 %)	1,9	2,3	2,4	2,4
Kalusteet, kodinkoneet (5,1 %)	0,1	0,5	0,0	-0,5
Terveys (5,1 %)	1,3	1,3	1,3	0,9
Liikenne (14,2 %)	-0,1	0,2	1,3	2,6
Viestintä (2,4 %)	-2,0	-1,8	-2,0	-0,5
Kulttuuri, vapaa-aika (11,4 %)	-0,3	-0,3	-1,1	-1,2
Koulutus (0,4 %)	1,3	1,3	1,3	1,2
Ravintolat ja hotellit (7,5 %)	2,5	2,6	2,4	2,7
Muut (7,5 %)	1,0	1,1	1,2	1,1

Lähteet: Tilastokeskus, Etlan tietokanta.

KASSALUKUJEN MUKAAN VALTION JA KUNTIEN...

Verotulojen ja valtiontalouden kehitys

	2019				12 kk	2018	Ennuste 1/2019	
	Tam	Hel	Maa	Huh			2019	2020
Valtion ja kuntien verotulot ¹⁾	3,5	7,1	0,9	-0,2	0,7 ¹⁾	1,8	3,5	2,8
- välittömät verot	1,7	0,0	-1,6	1,3	-2,4 ²⁾	-0,2	4,4	2,9
- välilliset verot	5,8	15,0	4,0	-2,2	4,4 ²⁾	4,2	2,5	2,6
Julkisten toimialojen palkkasumma, %-muutos					3,1 ²⁾	3,1	2,6	3,0
Valtiontalous, mrd. euroa								
- tuloylijäämä	-0,8	1,2	0,6	-0,1	-1,5 ²⁾	-1,8	-1,8	-1,4
Budjettitalouden velka, mrd. eur	105,0	106,6	104,4	103,6		105,0	107,0	108,5

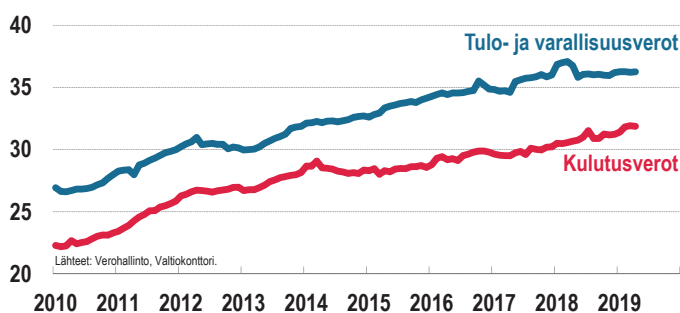
¹⁾ 12 kuukauden liukuva summa, mrd. euroa. ²⁾ 12 kuukauden liukuva summa, %.

Lähteet: Tilastokeskus, Verohallinto ja Valtiokonttori.

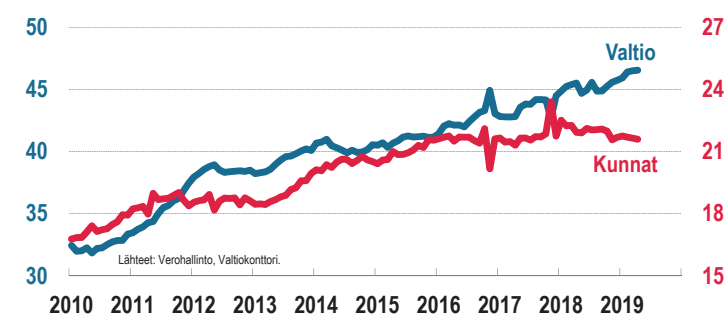
Valtion tulokehitys vahvaa alkuvuonna

Kuntasektorin menot 5 prosentin kasvussa

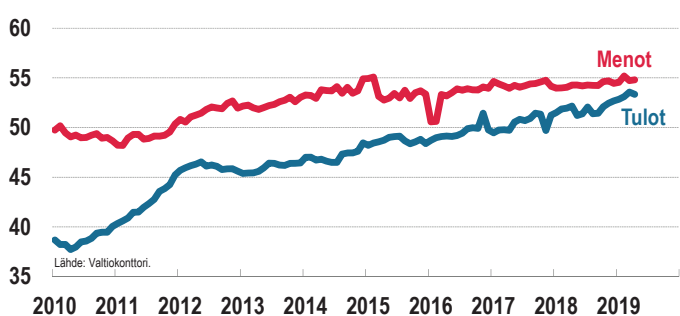
Välittömän ja välillisen veron tuotto, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion ja kuntien verotulot, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Valtion tulot ja menot ilman sijoituksia, 12 kk, summa (mrd. euroa)

Tammi-maaliskuun valtion ja kuntien kassavirtapohjaiset taloustiedot (liikekirjanpito) viittaavat niiden yhteenlasketun rahoitusaseman kohentuneen vuodentakaisesta 0,4 mrd. euroa.

Valtiontalouden tulojäämä parani I-neljänneksellä 0,6 mrd. euroa, ja kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 0,2 mrd. euroa.

Valtiontalouden kokonaistulot kasvoivat runsaat 6 prosenttia ja menot 2 prosenttia. Kuntien ja kuntayhtymien tulot kasvoivat 3 prosenttia ja menot lisääntyivät 5 prosenttia.

Valtiontalouden tulojen vahvan kasvun sai aikaan kulutusverojen tuoton yli 8 prosentin kasvu. Tuloveroja kertyi 2 prosenttia vuodentakaisesta enemmän.

Kuntasektorin tulokehitystä hallitsi toimintatuottojen 5 prosentin kasvu. Verotulojen tilitykset lisääntyivät 2 prosenttia. Kokonaismenoja hallitsi ostopalvelujen 8 prosentin kasvu. Työvoimakustannukset nousivat 2 prosenttia vuodentakaisesta.

Valtion ja kuntien kassavirroista lasketut tammi-maaliskuun rahoitusasemaluvut ovat suuntaa-antavaa informaatiota.

...RAHOITUSASEMA KOHENI I-NEIJÄNNEKSELLÄ

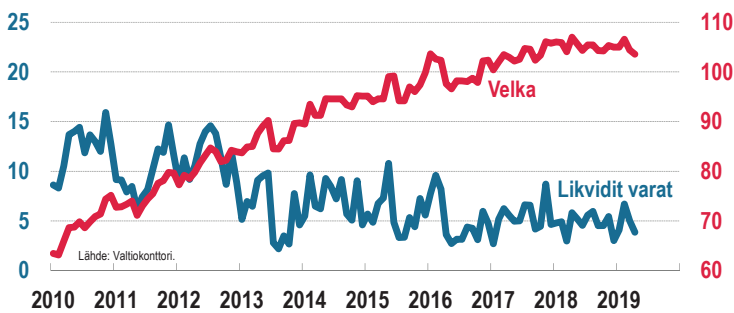
Julkisyhteisöjen kulutuksen ja investointien volyymi (% ed. vuodesta)

	2018*				2019*	Qt/ Qt-1 ¹⁾	2018*	Ennuste 1/2019	
	I	II	III	IV	I	I-IV	2019	2020	
Julkinen kulutus	3,5	1,3	0,9	0,1	3,8	2,7	1,4	0,4	0,5
Julkiset investoinnit	0,7	2,2	2,4	5,9	-4,0	-3,7	3,0	-0,5	2,3

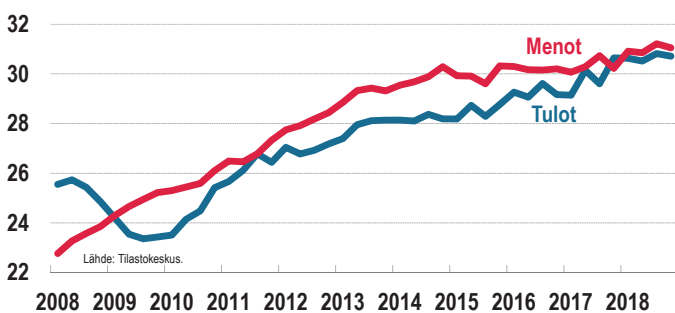
¹⁾ Kausitasoitettu %-muutos ed. vuodesta.

Lähde: Tilastokeskus.

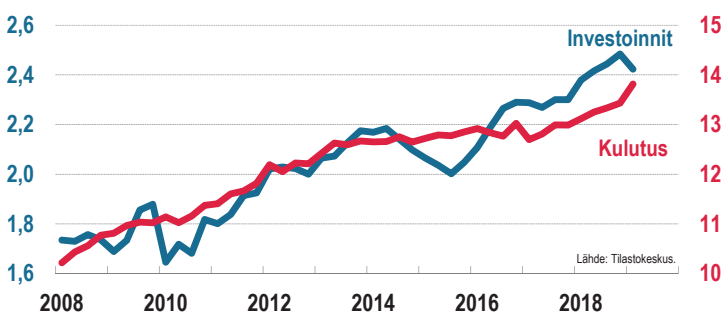
Valtion velka ja likvidit varat (mrd. euroa)

Julkisyhteisöjen tulot ja menot, kausitasoitus (mrd. euroa)

Julkinen kulutus ja investoinnit, kausitasoitus (mrd. euroa)

Kansantalouden tilinpidon mukaiset mm. verotulojen tilitysviiveillä korjatut julkisen talouden luvut ovat yleensä poikenneet merkittävästi kassapohjaisista tiedoista.

Esimerkiksi valtiontalouden huhtikuun kassaluvuilla korjattu tulojäämä osoittaa rahoitusaseman parantuneen I-neljännellä vain 0,2 mrd. euroa, joten korjauksen jälkeen valtion ja kuntien yhteensä laskettu rahoitusasema pysyi ennallaan.

Julkisen talouden viralliset I-neljännksen tulot ja menot julkaistaan juhannusviikolla.

Yhteenveto talousennusteista

Talousennusteet vuodelle 2019 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.03.	PT 10.04.	PTT 21.03.	SP 18.12.	VM 04.04.	HB 09.04.	Nordea 15.05.	OP 21.05.	Danske 19.03.	Komissio 07.05.	Med	Min	Max
Bkt	1,4	1,4	1,5	1,9	1,7	1,5	1,5	1,6	1,7	1,6	1,6	1,4	1,9
Tuonti	0,3	1,8	2,5	2,7	2,7	1,2	3,0	2,3	3,0	2,2	2,4	0,3	3,0
Vienti	2,7	3,0	3,0	3,5	3,2	1,8	2,7	2,5	2,5	3,2	2,9	1,8	3,5
Kulutus	1,1	1,8	..	..	1,3	1,3	..	1,7	1,3	..	1,3	1,1	1,8
- yksityinen	1,4	2,1	1,7	2,3	1,8	1,4	0,9	2,0	1,6	1,6	1,7	0,9	2,3
- julkinen	0,4	1,0	1,0	-0,1	0,2	1,0	0,2	1,0	0,5	1,2	0,8	-0,1	1,2
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	1,1	1,6	1,5	2,3	0,5	1,4	0,2	1,5	1,0	1,6	1,5	0,2	2,3
Varastojen muutos (kontr.)	-0,7	..	..	0,0	..	..	1,0	..	..	-0,2	-0,1	-0,7	1,0
Kokonaiskysyntä	1,1	1,5	..	..	1,9	..	..	..	..	..	1,5	1,1	1,9
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,2	1,4	1,2	1,3	1,2	1,2	1,4	1,4	1,3	1,4	1,3	1,2	1,4
Työttömyysaste, %	6,7	6,6	6,0	7,2	6,3	6,5	6,3	6,2	6,5	6,7	6,5	6,0	7,2
Ansiotaso	2,2	2,7	2,3	2,4	2,8	2,3	2,5	2,5	2,5	..	2,5	2,2	2,8
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	2,0	..	..	..	1,7	2,0	2,0	..	..	..	2,0	1,7	2,0
Vaihtotase / bkt, %	-0,4	..	0,1	0,0	-1,4	-0,4	-1,7	-1,5	-1,5	-1,5	-1,4	-1,7	0,1

Talousennusteet vuodelle 2020 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.03.	PT 10.04.	PTT 21.03.	SP 18.12.	VM 04.04.	HB 09.04.	Nordea 15.05.	OP 21.05.	Danske 19.03.	Komissio 07.05.	Med	Min	Max
Bkt	1,2	1,5	1,8	1,7	1,4	1,0	1,0	0,8	1,2	1,2	1,2	0,8	1,8
Tuonti	2,3	1,9	2,6	2,6	2,5	0,6	2,3	1,5	2,0	3,2	2,3	0,6	3,2
Vienti	2,4	2,5	2,5	3,1	2,9	1,1	2,3	0,7	2,0	3,4	2,5	0,7	3,4
Kulutus	1,1	1,7	..	..	1,3	1,2	..	1,2	1,1	..	1,2	1,1	1,7
- yksityinen	1,3	2,0	1,8	1,6	1,6	1,3	1,4	1,3	1,3	1,4	1,4	1,3	2,0
- julkinen	0,5	0,9	1,5	0,9	0,5	1,0	1,2	1,0	0,5	0,3	0,9	0,3	1,5
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	1,0	-0,3	2,4	2,3	0,8	-0,6	0,0	1,0	1,0	1,3	1,0	-0,6	2,4
Varastojen muutos (kontr.)	0,1	..	..	0,0	..	..	-0,2	..	..	0,0	0,0	-0,2	0,1
Kokonaiskysyntä	1,5	1,6	..	..	1,6	..	..	..	..	..	1,6	1,5	1,6
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,4	1,6	1,5	1,5	1,6	1,5	1,4	1,6
Työttömyysaste, %	6,7	6,5	5,8	7,1	6,1	6,5	6,2	6,2	6,4	6,2	6,3	5,8	7,1
Ansiotaso	2,8	2,1	2,4	2,7	3,3	2,5	3,0	2,5	2,5	..	2,5	2,1	3,3
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5	..	..	..	1,9	0,8	2,0	..	..	..	1,7	0,8	2,0
Vaihtotase / bkt, %	0,1	..	-0,7	0,1	-1,4	-0,6	-1,6	-1,6	-1,2	-1,4	-1,2	-1,6	0,1

Talousennusteet vuodelle 2021 (%-muutos, ellei toisin mainittu)

	Etla 19.03.	PT	PTT	SP 18.12.	VM 04.04.	HB 09.04.	Nordea	OP	Danske	Komissio	Med	Min	Max
Bkt	1,2			1,4	1,2	0,8					1,2	0,8	1,4
Tuonti	2,3			2,5	1,9	0,2					2,1	0,2	2,5
Vienti	2,4			2,8	2,0	0,5					2,2	0,5	2,8
Kulutus	1,1			..	1,2	1,0					1,1	1,0	1,2
- yksityinen	1,3			1,2	1,6	1,2					1,3	1,2	1,6
- julkinen	0,6			0,7	0,3	0,5					0,6	0,3	0,7
Investoinnit (SP: yksit. inv.)	1,9			2,1	0,5	0,0					1,2	0,0	2,1
Varastojen muutos (kontr.)	0,0			0,0	..	..					0,0	0,0	0,0
Kokonaiskysyntä	1,6			..	1,3	..					1,5	1,3	1,6
Kuluttajahinnat (EC: harm.)	1,6			1,7	1,7	1,4					1,7	1,4	1,7
Työttömyysaste, %	6,6			7,0	6,0	6,8					6,7	6,0	7,0
Ansiotaso	2,6			2,4	3,1	2,4					2,5	2,4	3,1
Teoll.tuotanto (HB: arvonlisäys)	1,5			..	1,6	0,0					1,5	0,0	1,6
Vaihtotase / bkt, %	0,2			0,1	-1,3	-0,7					-0,3	-1,3	0,2

ETLA

**Elinkeinoelämän
tutkimuslaitos**

**The Research Institute
of the Finnish Economy**

Puh. 09-609 900
www.etla.fi
etunimi.sukunimi@etla.fi

Arkadiankatu 23 B
00100 Helsinki
